

Ainevaldkond „Kunstiained“

<i>Ainevaldkond „Kunstiained“</i>	1
Üldalused	2
Ainevaldkonna kirjeldus ja valdkonnasisene lõiming	5
Üldpädevuste kujundamise võimalusi	6
Lõimingu võimalusi teiste ainevaldkondadega	8
Õppetegevuse kavandamine ja korraldamine	10
Hindamise alused	11
Õppekeskkond	11
Muusika ainekava	12
Muusika õpetamise õppe- ja kasvatuseesmärgid	12
Muusika kursusekavad	16
G1 1. kursus „Uusaegse helikeele kujunemine“	16
G2 2. kursus „Klassitsism ja romantism: rahvuslikkuse kujunemine muusikas“	20
G3 3. kursus „Eesti muusikalugu“	27
Valikaine „Arvutimuusika“	33
Valikaine „Pilliõpe“	34
Valikaine „Segakoor“	36
Kunsti ainekava	38
Õppe- ja kasvatuseesmärgid	38
Kunsti kursusekavad	42
G1 1. kursus „Kunst ja kunstiajalugu“	42
G2 2. kursus „Kunst ja visuaalkultuur 20. ja 21. sajandil“	44
Valikaine „Vaba kunsti klubi“	47
Tantsukunsti ainekava	48
Õppe- ja kasvatuseesmärgid	48
Tantsukunsti kursusekavad	51
Valikaine „Tantsukompositsioon, kaasaegne tants“	51
Valikaine „Seltskonnatants“	57
Valikaine „Rahvatants“	59

Üldalused

Kunstipädevus

Kunstiainete õpetamise eesmärk gümnaasiumis on kujundada õpilastes kunstipädevus, st olla kultuuriliselt teadlik, mõista kunstide mitmekesisust ning maailma kultuurilist eripalgelisust; omada põhiteadmisi Eesti, Euroopa maailma kultuuripärandist; väärtustada loomingulisi saavutusi visuaalsetes kunstides ja muusikas; mõelda kriitilis-loovalt; väärtustada mitmekesisest eneseväljendusoskust, isikupära ning valmisolekut leida värskaid lahendusi muutuvates oludes; osata kasutada kunsti ja muusika väljendusvahendeid isiklikuks ja kollektiivseks loominguliseks tegevuseks.

Kunstiainete õpetamise kaudu taotletakse, et Pärnu Koidula gümnaasiumi lõpetaja:

- 1) peab kunsti ja muusikat elu loomulikuks osaks ning mõistab nende kunstivaldkondade esteetiliste tegurite olulisust nüüdisaegses ühiskonnas ja igapäevaelus;
- 2) avastab ja väärtustab kunstide mitmekesisust ning muutumist ajas, kohas ja erinevates kultuurides, seostab kunsti, kultuuri, teaduse ja tehnoloogia arengut nii minevikus kui ka tänapäeval;
- 3) mõtleb ning tegutseb kultuurimaastikul informeeritult ja kriitiliselt ning väljendab oma seisukohti ja emotsioone;
- 4) tunnetab oma loomingulisi võimeid, viib loomingulisi ideid ellu enesekindlalt ning asjatundlikult, väärtustab kaaslaste erinevaid ideid ja lahendusi;
- 5) tunneb kultuuritraditsioonide mitmekesisust, võrdleb kultuuriliste ilmingute sarnasusi ja erinevusi ning väärtustab neid;
- 6) väärtustab ja hoiab Eesti ning siin elavate rahvusvähemuste kultuuri, tunnetab end kultuuritraditsioonide kandjana;
- 7) omab ülevaadet muusika ja kunstivaldkonnaga seonduvatest elukutsetest, ametitest ja edasiõppimisvõimalustest.

Õppeained ja maht

Kunstiainete valdkonda kuuluvad kohustuslike õppeainetena muusika ja kunst. Kunstiainete kohustuslikud kursused on järgmised:

- 1) kunst – 2 kursust: "Kunst ja kunstiajalugu" ja „Kunst ja visuaalkultuur 20. ja 21. sajandil“
- 2) muusika – 3 kursust: „Uusaegse helikeele kujunemine“, „Klassitsism ja romantism: rahvuslikkuse kujunemine muusikas“, „Eesti muusikalugu“. Igas kursuses on hõlmatud muusikaline eneseväljendus: laulmine, pillimäng, omalooming.

Vabade valikainetena pakub kool kursusi

- 1) kunst – „Vaba kunsti klubi“;
- 2) muusika – „Arvutimuusika“, „Segakoor“, „Puhkpilliõpe“, „Pilliõpe, kooli bänd“; 3)
- tants – „Tantsukunst“, „Rahvatants“.

Kunstiained				
Muusika				
Aste	Õppesuund	Kursused		ÕK
G1	kõik suunad	1.	Uusaegse helikeele kujunemine. Muusikaline eneseväljendus: laulmine, pillimäng, omalooming	RK
G2	kõik suunad	2.	Klassitsism ja romantism: rahvuslikkuse kujunemine muusikas. Muusikaline eneseväljendus: laulmine, pillimäng, omalooming	RK
G3	kõik suunad	3.	Eesti muusikalugu. Muusikaline eneseväljendus: laulmine, pillimäng, omalooming	RK
G1-G3	Kõik suunad	1.-2.	Arvutimuusika	VA
	Kõik suunad	1.-2.	Pilliõpe, kooli bänd	VA
	Kõik suunad	1.-2.	Puhkpilliõpe	VA
	Kõik suunad	1.-2.	Segakoor	VA
Kunst				
Aste	Suund	Kursused		ÕK
G1	kõik suunad	1.	Kunst ja kunstiajalugu	RK

G2	kõik suunad	2.	Kunst ja visuaalkultuur 20. ja 21. sajandil.	RK
G1-G3	Kõik suunad	1.-2.	Vaba kunsti klubi	VA
Tants				
G1-G3	Kõik suunad	1.-2.	Tantsukunst	VA
G1-G3	Kõik suunad	1.-2.	Rahvatants	VA

Ainevaldkonna kirjeldus ja valdkonnasisene lõiming

Kunstiainete valdkonnapädevus lähtub arusaamast, et õpilase areng on elukestev ja mõjutatud kultuurist ning kunstid (muusika, kunst, kirjandus, draama, film, tants) ja kultuur laiemalt (visuaalkultuur, pärand- ja pärimuskultuur jms) on inimese dialoogipartnerid kogu elu jooksul. Kunstid on olulised väärtushinnangute, suhtluskultuuri, empaatia ning kriitilise mõtlemise arendamise vahendid. Kunstide kui professionaalse kõrgkultuuri loomingu kõrval on tähtsad ka uuriv ja leiutav looming ning kultuur mõtestatud inimtegevusena laiemalt.

Kunstiained rõhutavad õppes koondumist viie põhimõtte ümber:

- 1) kunstid vajavad tõlgendamist. Kunstide kõne ei ole sõnasõnaline, kunstiteosed pakuvad erinevaid tõlgendusvõimalusi ja tähendusi, mis põhinevad alati maailmavaatel, varasemal elu ja kunstikogemusel ning on juhitud tunnetest, samuti kogemise kontekstist. Tõlgendamise puhul on alati võimalik lähtuda eri vaatepunktidest ja ootustest. Isiklik kogemus kasvatab kogemuse tähenduslikkust õpilase jaoks. Kunsti ja muusikat õppides on vaja toetada tõlgendamisoskuse teket;
- 2) kunstid toetavad mitmekülgset loovust. Kunsti ja muusika õppimine kujundab õppija loovust ja isiksuseomadusi, mis annavad eeldused mis tahes inimtegevuse valdkonnas probleeme uut viisi lahendada, jõuda originaalsete, kasulike, eetiliste ja vähemalt looja jaoks soovitud tulemusteni. Kunstidega tegelemine gümnaasiumis toetab õpiloovust (uudsed tähenduslikud 2 kogemused ja nende mõtestamine, uurimis- ja refleksioonioskused) ning argiloovust (fantaasia, maailma uudne mõtestamine enda jaoks, uudne toimimisviis igapäevaelus);
- 3) kunstid toetavad esteetilise tundlikkuse kasvu ning inimese heaolu. Kunsti ja muusika õppimine gümnaasiumis võimaldab õpilasel ära tunda, emotsionaalselt kogeda ja hinnata enda ümber subjektiivset ilu (kuuldavat, kombatavat, nähtavat, abstraktset) ning nautida seda samavõrra nagu teiste oskusi või meisterlikkust. Ilu ja meisterlikkuse väärtustamine toetab rahulolu ja tähenduse leidmist maailmas, suurendab maailmaga seotuse tunnet ning innustab inimest püüdlema oma eesmärkide poole. Kunstiainetel on tähtis osa muutuvates oludes isiklikku ja ühiskondlikku heaolusse panustava inimese kujundamisel;
- 4) kunstiaineid õppides arenevad kinesteetilised oskused ja kognitiivsed võimed, mis on lahutamatult seotud loomega – musitseerimise ja visuaalkunsti, ent ka performatiivsete kunstide loomisega. Kunstitegevustes toetatakse sügavama kognitiivse võimekuse kujunemist. Õppimine (sh musitseerimine ja visuaalkunst, kuid ka performatiivsete kunstide loomine) on sügavam, kui see toimub terviklikult nii keha kui ka vaimu ja eri meelte koostöös;
- 5) kunstide õppimine toetab iseenda mõistmist ja mõtestamist ning üldpädevuste omandamist sisukalt ja terviklikult. Kunsti ja muusikaga järjepidev tegelemine toetab õppija eneseusalduse kujunemist ja eneseväärikust. Kunstide kaudu saab tõhusalt arendada kognitiivseid oskusi, nagu loov ja kriitiline mõtlemine, refleksiooni- ja

analüüsioskused, samuti mittekognitiivseid oskusi, nagu avatus, otsustusvõime ja riskijulgus.

Valdkonnasisene lõiming tugineb kunsti ja muusika kokkupuutepunktile.

Kunst ja muusika jagavad sarnaseid baasmõisteid, mille sisu on aga erialade väljendusvahenditest lähtudes ainuomane; ka kontseptsioonide sisu ei pruugi kattuda. Seetõttu on kunsti ja muusika lõimingukeskmeks ühised aspektid:

- 1) teose, autori ja loomingu määratlus;
- 2) esitus ja tõlgendus (interpreteerimine) ning kriitika;
- 3) ajalooliselt interdistsiplinaarsed kunstid (sõna-, muusika- ja tantsuteater, film);
- 4) nüüdisaegsed mitmemeelelised kunstinähtused (video ja performance, installatiivne ja uusmeedia kunst jms).

Õppekäigud muuseumidesse, teatritesse, kontsertide kuulamine ning näituste, festivalide, avatud ateljeede külastamine toetavad kultuuripärandi ja nüüdisaegse kultuuri väärtustamist ning kujundavad vastutustunnet selle hoidmise ja kaitsmise eest.

Üldpädevuste kujundamise võimalusi

Ainevaldkond võimaldab Pärnu Koidula Gümnaasiumis kujundada kõiki üldpädevusi igapäevases õppes nii teooria kui ka praktiliste tegevuste kaudu. Pädevustes eristatava nelja omavahel seotud komponendi – teadmiste, oskuste, väärtushinnangute ning käitumise kujundamisel on kandev roll õpetajal, kelle väärtushinnangud ja enesekehtestamisoskus loovad sobiliku õpikeskkonna ning mõjutavad õpilaste väärtushinnanguid ja käitumist.

Üldpädevuste kujunemisel on tähtis koht kooli ja kodu koostööl.

Kultuuri- ja väärtuspädevus. Kunstivaldkonna õppeained rõhutavad kultuuriteadmisi ja ühisel kultuuripärandil põhinevat kultuuriruumi õppi ja identiteedi osana. Tegevustes väärtustatakse isikupäraseid loovaid lahendusi ning kultuurilist ja sotsiaalset mitmekesisust. Käsitletavate teemade, analüüsitud kunstiteoste ja -sündmuste kaudu toetatakse eetiliste ning esteetiliste väärtushoiakute kujunemist. Praktiline loominguiline tegevus ja selle üle arutlemine õpetavad teadvustama kunsti ning muusikat eneseväljenduse vahendina, hindama erinevaid ideid, seisukohti ja probleemilahendusi ning austama autorsust. Kasvatatakse teadlikku ja kriitilist suhtumist erinevatesse infokanalitesse.

Sotsiaalne ja kodanikupädevus. Kunstiainete uurimuslikud ja praktilised rühmatööd, loovtööd, arutlused ja esitlused, ühismusitseerimine ning valdkondlikes ja valdkondadeülestes õppeprojektides osalemine kujundavad koostöövalmidust ning väärtustavad üksteise toetamist. Kultuurisündmustel osalemine aitab kujundada kultuurilist ühtsustunnet. Kunstiteoste üle arutledes harjutakse oma seisukohti kaitsma ning teiste arvamustest lugu pidama. Kunstiained

teadvustavad inimese kui keskkonna kujundaja ja kasutaja mõju, juhtides teadlikult ning jätkusuutlikult tegutsema nii looduses kui ka inimeste loodud ruumilistes ja virtuaalsetes keskkondades.

Enesemääratluspädevus. Loovülesannete täitmisel saadav pidev tagasiside ja eneseanalüüs aitavad õppida tundma oma huve ja võimeid ning kujundada positiivset enesehinnangut. Kultuuri- ja sotsiaalteemade käsitlemine (vaadeldavad kultuurinähtused, kunstiteoste ja muusikapalade ainekik ning sõnumid jne) aitab kujundada personaalset, sotsiaalset ja kultuurilist identiteeti. Sihiks on integreerida noori nüüdisühiskonda ning toetada nende identiteedi väljendamist loomingus.

Õpipädevus. Kunstiaineis kujundatakse õpipädevust eriilmeliste ülesannete, õppemeetodite ja töövormide rakendamise kaudu, mis võimaldab õpilastel teadvustada ning kasutada oma õpistiili. Nii individuaalselt kui ka rühmas lahendatavad uurimis- ja probleemülesanded eeldavad info hankimist, selle analüüsimist ja tõlgendamist ning õpitu kasutamist uueses situatsioonis. Kunstiaineis saavad õpilased ise jõukohaseid ülesandeid luua, oma valikute sobivust kontrollida, uusi oskusi katsetada ning järjekindlalt harjutada. Pidev tagasiside ja eneseanalüüs aitavad järjest suurendada õpilase rolli oma õpitegevuse juhtijana.

Suhtluspädevus. Kunstiaineis on tähtsal kohal kunstiteostest, -stiilidest, -ajastutest jms kõnelemine, kasutades kirjelduses nii korrektset emakeelt kui ka ainespetsiifilist terminoloogiat. Oma tööde esitlemine ning aruteludes erinevate seisukohtade võrdlemine ja kaitsmine toetavad väljendusoskuse kujunemist ning ainealase oskussõnavara kasutamist. Kunsti- ja muusikateemaliste referatiivsete ja loovtööde koostamine eeldab teabetekstide mõistmist ning mitmesuguste info esitamise viiside kasutamist (tekst, joonis, skeem, tabel, graafik vm). Kunstiaineis tutvutakse kunsti ja muusika kui kommunikatsioonivahenditega, õppides tundma neile eriomast mitteverbaalset keelt ning „tõlkides” sõnumeid ühest keelest teise.

Matemaatika-, loodusteaduste- ja tehnoloogiaalane pädevus. Kunstiainetes rakendatavate ülesannete lahendamiseks tuleb sõnastada probleeme, arutleda lahenduste üle, põhjendada valikuid ja analüüsida tulemusi. Õpitakse analüüsima kunstikategooriaid (kompositsioon, struktuur, rütm jne), võrdlema ja liigitama erinevate nähtuste tunnuseid ning kasutama sümboleid. Kunstiainetes õpitakse kasutama tehnoloogia vahendeid loovülesannete lahendamisel. Loometegevuses õpitakse kasutama uudseid lahendusi, mõistma teaduse ning tehnoloogia rolli muusika ja kunsti arengus.

Ettevõtlikkuspädevuse kujunemist toetavad kunstiaineis üksi- ja rühmatöö, uurimis- ja probleemülesanded ning õpitava sidumine nüüdisaegse igapäevaelu nähtustega. Kunstiainete valdkonnas on iseloomulik uuenduslike ja loovate lahenduste väärtustamine. Praktiline loovtegevus võimaldab katsetada ideede väljendamise ja esitlemise erinevaid võimalusi, valides leidlikult sobivaid meetodeid ning rõhutades oma tugevaid külgi. Õpitakse tegevust plaanima, vastutama tööde lõpuni tegemise ja tulemuse eest. Tutvutakse ka valdkonnaga seotud elukutsete ning institutsioonidega.

Digipädevus. Kunstiaineid õppides kasutatakse digivahendeid teabe otsimiseks, kogumiseks, töötlemiseks ja esitamiseks. Kogutud teavet rakendatakse loovtöodes eesmärgipäraselt. Loominguga tegelemiseks osatakse valida ainespetsiifiliselt vajalikke digivahendeid. Õppides ning digitaalset sisu luues ja säilitades kasutatakse erinevaid audiovisuaalseid ning muid multimeediumi vahendeid ja rakendusi. Oma loomingut jagades ning teiste loomingut kasutades järgitakse digikeskkonnas intellektuaalse omandiga kaasnevaid õigusi ning kohustusi. Ollakse teadlik digivahendite rakendamisega kaasneva võivatest terviseriskidest. Internetis loomingut jagades tegutsetakse vastutustundlikult.

Lõimingu võimalusi teiste ainevaldkondadega

Valdkondadeüleseks lõiminguks on kunstivaldkonna õppeainetes palju võimalusi, sest teiste eluvaldkondadega suhestumine ja interdistsiplinaarsus on nüüdisaegsele kultuurile iseloomulik. Kunstide aineseks on inimeseks olemine ja sotsiaalsed suhted, olles paljudes erinevates avaldumisvormides tihedalt seotud oma ajastu mõtteviisidega. Erinevate kultuuridega tutvutakse keele ja kirjanduse, võõrkeelte, sotsiaalainete, loodusainete ja kehalise kasvatuses tundides, kujundatakse väärtushoiakuid ning teadvustatakse maailma kultuurilist mitmekesisust. Kunstiained keskenduvad teiste õppeainetega võrreldes kontsentreeritumalt kultuuridevahelise dialoogi mõtestamisele ja loovuse kasutamisele nüüdisühiskonna innovatsiooniallikana.

Keel ja kirjandus, sh võõrkeeled. Arendatakse verbaalset eneseväljendusoskust, diktsiooni, funktsionaalset lugemisoskust ning infokanalite kasutamise oskust; vaadeldakse eri ajastute ja kultuuride lugusid muusikas ning kujutavas kunstis, teatri- ja filmikunstis. Kasutatakse kunstiainetega kattuvaid mõisteid (nt kompositsioon, struktuur, rütm, plaan, stiil, variatsioon, improvisatsioon, dünaamika jm).

Matemaatika. Arendatakse seoste loomise oskust ja loogilist mõtlemist (matemaatiline keel, struktuur, sümbolid ja meetodid).

Loodusained. Teadvustatakse inimese kuulmis- ja nägemismeele füsioloogilist eripära, õpitakse tundma looduskeskkonda ja selle eluvormide mitmekesisust ning helide, valguse ja värvide omadusi.

Sotsiaallained. Vaadeldakse inimese suhteid teiste inimeste ja inimrühmadega ning erinevate kultuuride kommete ja pärimustega, kunsti ja kultuuri rolli ja muutumist erinevatel inimajaloo etappidel. Õpitakse tundma eri ajastute eetilisi ja esteetilisi tõekspidamisi ning nende seotust sotsiaalsete, majanduslike, ideoloogiliste, tehnoloogiliste jm mõjutajatega. Ühine on maailma kultuurilise mitmekesisuse teadvustamine ja väärtustamine, isiklike seisukohtade väljendus- ja põhjendusoskuste kujundamine.

Kehaline kasvatus. Arendatakse kehatunnetust, tähelepanu, motoorikat, reageerimiskiirust ja koordinatsiooni. Kasutatakse kunstiainetega ühiseid mõisteid (liikumine, dünaamika, rütm).

Läbivate teemade rakendamise võimalusi

Kunstiainete õppes rakendatakse kõiki läbivaid teemasid õppeainete eesmärgiseade, õpitulemuste ning õppesisu kavandamisel lähtuvalt õppeaine spetsiifikast.

Elukestev õpe ja karjääri planeerimine. Kunst ja muusika võimaldavad õpilasel teadvustada oma võimeid ning huve, omandada nii ainespetsiifilisi kui ka üldisemaid mõtlemis- ja tegutsemisstrateegiaid, sh õpioskusi. Tutvutakse kunstide mitmekülgsete väljunditega igapäevaelus ning kunstidega seotud elukutsetega. Kunstide õppimine arendab ka kõigil teistel elualadel vajalikku loovat mõtlemist.

Keskkond ja jätkusuutlik areng on seotud loodusliku ja kultuurilise mitmekesisuse väärtustamisega. Teadvustatakse inimese kui keskkonna kujundaja ja kasutaja mõju, juhtides teadlikult tegutsema nii looduses kui ka inimeste loodud ruumilistes keskkondades. Tähelepanu pööratakse inimtegevuse mõjule keskkonna, sh sotsiaalse keskkonna arengus ning keskkonnaprobleemide lahendamisel. Tähtsal kohal on sotsiaalne aktiivsus – seisukohtade ja hoiakute väljendamine kunstialaste tegevuste kaudu.

Kodanikualgatus ja ettevõtlikkus. Kunstiainetes julgustatakse kujundama ja väljendama oma seisukohti ühiskonnas toimuvate protsesside kohta ning katsetama oma ideede arendamist ja elluviimist, mis omakorda toetab õpilaste positiivse enesehinnangu kujunemist. Samuti toetatakse õpilase kujunemist aktiivseks ja vastutustundlikuks kogukonna- ja ühiskonnaliikmeks.

Kultuuriline identiteet. Läbiva teema käsitlemisega gümnaasiumis taotletakse õpilase kujunemist kultuuriteadlikuks inimeseks, kes mõistab kultuuri osa inimeste mõtte- ja käitumisaadi kujundajana ja kultuuride muutumist ajaloo käigus, omab ettekujutust kultuuride mitmekesisusest ja kultuuriga määratud elupraktikate eripärast, väärtustab omakultuuri ja kultuurilist mitmekesisust, on kultuuriliselt salliv ja koostööaldis. Õpilased võtavad osa ühiseid väärtusi kujundavatest kunstisündmustest nii esineja kui publikuna (näitused, muuseumid, kontserdid ja etendused). Tähtis on noorte endi osalemine/esinemine laulu- ja tantsupidudel, muusika- ja kunstiüritustel, samuti osavõtt ülekoolilistest, maakondlikest ja riiklikest võistlustest.

Teabekeskkond ja meediakasutus. Läbiva teema käsitlemisel kujundatakse õpilastes mitmekülgseid oskusi, nagu info leidmine muusika ja kunsti kohta, helilise ning visuaalse kommunikatsiooni väljendusvahendite kasutamine, keskkonna visuaalne ja heliline kujundamine. Tutvutakse andmebaasidega, õpitakse teadlikult tegutsema ja arvestama meediakeskkonna võimaluste, ohtude ning autorikaitsega ning taunib nende rikkumist. Ta mõistab meediamajanduse rolli ühiskonnas, tutvub globaliseerumise mõjudega meedia sisule ja inimeste meediakasutusharjumustele.

Tehnoloogia ja innovatsioon. Kunstiainetes kasutatakse praktiliste loovtegevuste kaudu erinevaid oskusi ja vahendeid ning leiutatakse ja katsetatakse uusi võimalusi, toetades pidevalt muutuvast tehnoloogilises elu-, õpi- ja töökeskkonnas toimetuleva inimese kujunemist.

Tervis ja ohutus. Muusika ja kunsti abil toetatakse õpilase kujunemist vaimselt, emotsionaalselt, sotsiaalselt ja füüsiliselt terveks ühiskonnaliikmeks, kes on võimeline järgima tervislikku eluviisi,

käituma turvaliselt ja kaasa aitama tervist edendava turvalise keskkonna kujundamisele. Kunstiaineis teadvustatakse loovtegevuste emotsionaalselt tasakaalustavat mõju. Kunstis kasutatakse materjale, töövahendeid ja instrumente, mille juures tuleb järgida ohutuse ning otstarbekuse printsiipe.

Väärtused ja kõlblus. Kunstiainetega taotletakse õpilase kujunemist kõlbeliselt arenenud inimeseks, kes tunneb üldinimlikke ja ühiskondlikke väärtusi ja kõlbluspõhimõtteid, järgib neid koolis ja väljaspool kooli, ei jää ükskõikseks, kui neid eiratakse ja sekkub vajaduse korral oma võimaluste piires.

Õppetegevuse kavandamine ja korraldamine

Õpe on õppijakeskne, toetab õpimotivatsiooni hoidmist ja õpilaste kujunemist aktiivseiks ja iseseisvaks õppijaks ning loovaiks ja kriitiliselt mõtlevaks ühiskonnaliikmeiks, kes suudavad teha valikuid ning vastutada oma õppimise eest

Õpet kavandades ja korraldades:

- 1) arvestatakse õpilaste eelteadmisi, huve, individuaalset eripära ja isikupäraseid erivõimeid, kasutatakse diferentseeritud ja sobivat pingutust nõudvaid ülesandeid, mille sisu ja raskusaste toetavad individualiseeritud ja õpilasele tähenduslikku käsitlust, reageeritakse õpi- ja eluraskustele, pakutakse õpiabi ja tuge õpivalikutes;
- 2) võetakse arvesse kohalikku eripära ning muutusi ühiskonnas, kunsti ja muusika uusimaid käsitlusi ning valdkonnas toimunud arengut ja seostatakse neid, rakendades didaktika nüüdisaegseid käsitlusi;
- 3) taotletakse, et õpilase õpikoormus (sh kodutööde maht) on mõõdukas, jaotub õppeaasta jooksul ühtlaselt ning jätab piisavalt aega puhkuseks ja huvitegevuseks; suunatakse õppijat oma õppimist mõtestama ja kavandama ning õpikoormust jagama;
- 4) võimaldatakse õpet nii iseseisvalt kui ka koos teistega, kujundatakse õpiharjumusi ja oskusi, mõtestatakse ja analüüsitakse õppimist, suunatakse tegema teadvustatud ja teadlikke valikuid ning võtma vastutust oma õppimise eest;
- 5) kaasatakse õpilasi õppe kavandamisse, plaanitakse õppes aega eesmärkide ja taotletavate õpitulemuste saavutamise viiside ja hindamiskriteeriumide läbiarutamiseks ning refleksiooniks;
- 6) võetakse piisavalt aega terviklike õppeühikute, mitmeid osaoskusi arendavate, õppijate jaoks tähenduslike tulemusteni viivate õppeülesannete tegemiseks;
- 7) rakendatakse uurivat ja probleemilahendustele suunatud õpet, kasutatakse mitmekesiseid ja kombineeritud õppemeetodeid ning aktiivsust, loovust, koostööd ja analüüsi soodustavaid tegevusi, laiendatakse õpilaste teadmisi mitmekülgsest, tutvustatakse valdkonna aktuaalsete probleemide näiteid;
- 8) rakendatakse nii traditsioonilisi kui ka nüüdisaegseid info- ja kommunikatsioonitehnoloogial põhinevaid õpikeskkondi ning õppematerjale ja vahendeid, arendatakse info kriitilise otsimise ja hindamise pädevust, arvestades autoriõigust ja uurijaeetikat;

- 9) kasutatakse mitmekesist õpikeskkonda: loodus- ja linnakeskkonda, arvuti- ja multimeediaklassi, virtuaalkeskkonda jne, käiakse õppekäikudel, kontsertidel, teatrites, näitustel, muuseumides, stuudios, muusikakoolides, looduses, raamatukogudes jm;
- 10) võimaldatakse siduda õpet koolivälise eluga, et kogu ainekäsitus oleks elulähedane, õpilasele eakohane ja tähenduslik; seostatakse õppesisu nii Eesti kui ka maailma kunsti ja rahvakultuuri näidetega.

Hindamise alused

Hindamisel lähtutakse gümnaasiumi riikliku õppekava üldosa sätetest. Kunstiainetes on hindamine eelkõige kujundav – õppimist ja arengut toetav. Hindamise eesmärk on anda õpilasele motiveerivat tagasisidet tema individuaalse arengu kohta, arendada eneseanalüüsi oskust, suunata tema enesehinnangu kujunemist ning toetada tema visuaalse/muusikalise väljendusviisi leidmist ja arendamist.

Hindamise objekt on nii tööprotsess kui ka lõpptulemus: kunstis loovtööde arendamise eksperimendid ja valminud teos, visuaalne väljendusoskus ning aruteludes osalemine, kunstiteose analüüs ja uurimistöö jne; muusikas teadmiste ja oskuste rakendamine muusitseerides ning omaloomingus, suuline ja kirjalik väljendusoskus kuulatud muusikat analüüsides ning muusikamõisteid kasutades, muusika arenguloo aruteludes osalemine, uurimusliku/praktilise töö koostamine jm. Õpilane osaleb aktiivselt hindamises nii oma arengu teadliku jälgimise (nt õpimapp, portfoolio) kui ka oma valikute ja arvamuste põhjendamise kaudu.

Õpilane teab, mida hinnatakse ning mis on hindamise lähtekohad ja kriteeriumid. Ülesannete laadi valides ja hindamisaspekte kindlaks määrates tuleb väärtustada oskust leida asjakohast infot, seda tõlgendada ja järeldusi teha. Kirjalikke ülesandeid hinnates arvestatakse eelkõige töö sisu, kuid parandatakse ka õigekirjavead, mida hinnates ei arvestata.

Kokkuvõtval hindamisel võrreldakse õpilase teadmisi ja oskusi tema õppe aluseks olevas õppekavas ja ainekavas toodud oodatavate tulemustega. Õpilase silmapaistvat esinemist kooliüritustel, kooli edukat esindamist kunsti- ja muusikaprojektides, -võistlustel ning konkurssidel võib arvestada õppe osana kokkuvõtval hindamisel.

Õppekeskkond

Õppekeskkonda kujundades luuakse üksteist austav, vastastikku hooliv ja toetav, turvaline, kiusamis- ja vägivaldavaba õppekeskkond, mis rajaneb usalduslikel suhetel, sõbralikkusel ja heatahtlikkusel ning kus märgatakse ja tunnustatakse õpilase pingutusi ja õpiedu. Kunstiainete valdkonnapädevuse kujunemise eeldus on õppimist, loovust ja eneseväljendust toetav sotsiaalemotsionaalne, vaimne ja füüsiline õppekeskkond, mis peab soodustama õpilase autonoomiat, olema kaasav, piisavalt struktureeritud ning vastama õpilaste võimetele, mis on loovuse ja originaalsuse arendamisel ning avaldumisel oluline.

Kunstid on muutuvad, vastuolusid tekitavad ning väärtuste ja kokkulepete piire kompavad, mistõttu on eriti tähtis tagada turvaline vaimne keskkond, mille kujundamisele aitavad kaasa hinnanguvabad arutelud ja õpetaja pädevus tulla toime väärtuskonfliktidega. Füüsilise

Õppekeskkonna tagab kunstiainete õppimiseks kool, võimaldades õpet ruumis, mis on varustatud kvaliteetsete, õpilastele kokkulepitud korras kättesaadavate töövahendite ja 5 materjalidega vabaks kasutamiseks, et toetada valikute tegemise oskust ja loovat eneseväljendust. Õpe toimub ka autentsetes keskkondades, linnaruumis, kontserdisaalides, näituse- ja etendusasutustes, kooli ümbruses, paikkonna kultuuriasutustes ning mujal.

Kunsti õpetamiseks on vajalikud:

- 1) iseseisvaks ja rühmatööks vajalikku pinda eri formaadis (ka suure formaadiga) tööde tegemiseks;
- 2) 500-luksise päevavalgusspektriga valgustust tööpinnal ning käte ja töövahendite puhastamise võimalust;
- 3) reguleeritava kõrgusega molberteid või laudu koos joonistusalusatega ning tööde kuivatamise, hoiustamise ja eksponeerimise võimalusi;
- 4) kunstiraamatuid, ajakirju ja teatmeteoseid;
- 5) videoprojektori, foto- ja videokaamerate, arvutite, skanneri ja printeri kasutamise võimalust ning internetiühendust.

Muusika õpetamiseks on vajalikud:

- 1) pind muusikalisteks tegevusteks, sh rühmatööks ja liikumiseks;
- 2) Tehnovahendid kontakt- ja digiõppe korraldamiseks: fono- ja videoteek, kohased voogedastusplatvormid; salvestatud muusika esitamise vahendid (muusikakeskus HIFI, arvuti + kõlarid); muusika õppimiseks ja loomiseks sobivad rakendused (äpid), nt noodistusprogramm, salvestusprogramm jt; videoprojektor;
- 3) mitmesugused vahendid: klaver ja klaveritool, süntesaator, noodijoonestikuga tahvel, noodipuldid, rändnoot, astmetabel, klaviatuuritabel;
- 4) Musitseerimiseks vajalikke pille: Orffi instrumentarium (rütmi- ja plaatpillid), plokkflöödid või väikekanded, akustilised kitarrid, ukuleled, trummikomplektid vm;

Muusika ainekava

Muusika õpetamise õppe- ja kasvatuseesmärgid

Pärnu Koidula gümnaasiumi muusikaõpetusega taotletakse, et õpilane:

- 1) huvitub muusikast kui kunstiliigist, väärtustab helikultuuri eri ilminguid, teadvustab ja arendab muusikategevuste kaudu oma võimeid;
- 2) teadvustab ning mõistab muusika ja muusikalise suhtlemise rolli enda vaimse, füüsilise ja emotsionaalse tasakaalustamise võimalusena, identiteedi kujundajana ning

ümbritseva maailma mõtestajana; on kujundanud valmisoleku elukestvaks muusikaharrastuseks;

- 3) osaleb aktiivselt musitseerimises: tegutseb koos teistega, vastutab enda tegevuse eest rühmas (klassis, kooris, ansambelis vm);
- 4) teadvustab ennast rahvuskultuuri kandjana: väärtustab Eesti muusikatraditsioone ja on nende edasikandja laulja ja/või pillimängijana ning osaleb laulupidudel;
- 5) seostab muusikat ja helikultuuri teiste eluvaldkondadega, mõistab kultuuri, ühiskonna, teaduse ja tehnoloogia omavahelisi seoseid;
- 6) rakendab omandatud muusikateadmisi ja –oskusi loometegevuses: julgeb katsetada, aktsepteerib enda ja kaaslaste muusikalise eneseväljenduse viise;
- 7) suhtub kriitilis-loovalt muusika ja kultuurimaastiku ilmingutesse, muusikaüritustel ja õppekäikudel kogetusse, oskab oma arvamusi teadmiste põhjal analüüsida ja tõlgendada;
- 8) valib endale meelepärase(d) muusika tegelemise viisi(d), hindab oma kogemust ja jagab seda kaaslastega;
- 9) mõistab enda õigusi ja kohustusi helikultuuri tarbijana, oskab hinnata muusikamaailmas tegutsevate inimeste tööd;
- 10) tegutseb eetiliselt ja ohutult (sh autoriõigusi arvestades) nii reaalses kui ka virtuaalses kultuurikeskkonnas, suhtub kriitiliselt infotehnoloogia ja meedia kujundatud keskkonda.

Muusikaõpetuse kirjeldus

Muusikaõpetuse taotlus on luua muusikateadmiste-, -oskuste ja –kogemuste süsteem. Muusikaõpetuse eesmärk on tekitada huvi muusika ja musitseerimise vastu ning kujundada harmoonilist ja loovat isiksust. Muusikaõpetuse kaudu luuakse võimalused muusikaoskuste arenguks, avatakse ja avardatakse muusikaga tegelemise viise ning toetatakse elukestva muusikaharrastuse teket.

Muusika õppeaine sisu on musitseerimine (laulmine, pillimäng, muusikaline liikumine, omalooming), muusika kuulamine ja muusikalugu, muusikaline kirjaoskus ning õppekäigud.

Muusikaõpetuse kaudu kujundatakse ja arendatakse õpilastes järgmisi osaoskusi:

- 1) musitseerimine (laulmine ja pillimäng);
- 2) omalooming
- 3) muusika kuulamine.

Muusikaõpetuse lahutamatu osa on muusikaline eneseväljendus, millega arendatakse õpilase isikupära, omandatakse oskused ja teadmised üksi ning koos musitseerimiseks ja loominguks eneseväljenduseks. Ühislaulmise ning koorilauluga arendatakse sotsiaalseid oskusi, kujundatakse rahvuslikku eneseteadvust ja isamaa-armastust. Omaloomingulises tegevuses rakendatakse ning kinnistatakse muusikateadmisi ja –oskusi.

Muusika kuulamisega arendatakse kuulamisoskust, tähelepanu, analüüsivõimet ja võrdlusoskust.

Muusikaloos tutvutakse erinevaid muusika väljendusvahendeid, stiile, heliloojaid ja interpreete ning omandatakse kultuuriloolisi teadmisi.

Muusika võimaldab osaleda kultuuris mitmel viisil ja kujundada elukestvat harrastust. Õppekäigud (sh virtuaalsed) kontserdipaikadesse, teatritesse ning muuseumidesse kujundavad õpilaste silmaringi ja muusikamaitset, teadmisi kohalikust, oma riigi ja Euroopa kultuuripärandist ja nende rollist maailmas ning peamistest kultuurisaavutustest. Muusikaõpetuse lahutamatu osa on osalus kooli kontserdielul, et õpilased omandaksid kogemusi nii esineja, kuulaja kui ka korraldajana. Muusikaõpetust kavandades ja korraldades leitakse tunnivälise loometegevuse võimalusi.

Gümnaasiumi õpitulemused

Musitseerimine: laulmine, pillimäng, omalooming (I-III kursus)

- 1) kasutab musitseerides põhikoolis ja gümnaasiumi jooksul omandatud muusikateadmisi ja -oskusi;
- 2) valib endale meelepärase(d) muusikaga tegelemise viisi(d), hindab oma kogemust ja jagab seda kaaslastega;
- 3) laulab ühe- ja/või mitmehäälsed laule klassitunnis ja/või kooris; osaleb laulurepertuaari valimisel ning põhjendab oma valikut;
- 4) väärtustab ja hindab ühislaulmise traditsiooni, on laulupidude traditsiooni edasikandja koorilaulja ja/või kuulajana ning analüüsib kogetut suuliselt ja kirjalikult;
- 5) musitseerib erinevates pillikoosseisudes;
- 6) loob erinevaid muusikast lähtuvaid tekste (regivärss, laulusõnad jm);
- 7) loob ning esitab iseseivalt ja/või rühmas kaasmänge, (digi)kompositsioone, laulusaateid;
- 8) analüüsib enda ja kaaslaste loomingut, võrdleb loodut ning anna sellele hinnangu.

Muusika kuulamine ja muusikalugu (I-III kursus)

- 1) leiab seoseid paikkonna, Eesti ja Euroopa muusikakultuuri vahel;
- 2) teab Eesti heliloojaid, interpreete, dirigente, ansambleid, orkestreid ja muusika suursündmusi; tunneb eesti pärimusmuusikat, rahvusliku muusikakultuuri sünnilugu ning loob seoseid Eesti muusikakultuuri mineviku ja nüüdisaja vahel;
- 3) võrdleb käsitletud ajastute (keskaja, renessanssi, baroki, klassitsismi, romantismi, 20.sajandi) üldkultuurilist tausta, loob seoseid varasemate aegade ja nüüdisaja muusikakultuuri vahel ning mõistab muusika rolli eri ajastuil;
- 4) eristab ja võrdleb muusikanäidete varal eri ajastute muusikat; põhjendab oma arvamust, toetudes teadmistele ning muusika oskussõnavarale;

- 5) leiab infot allikakriitiliselt: koostab essee, referaadi, muusikaürituse arvustuse või lühiuurimuse, kasutades infotehnoloogia ning digivõimalusi;
- 6) teeb valiku muusikaga tegelmise võimalustest, seostab muusikat enda vaimse, füüsilise ja emotsionaalse heaoluga, teab muusikaga seonduvaid elukutseid ning õppimisvõimalusi;
- 7) väljendab oma arvamust ning analüüsib kuulatud ja/või virtuaalseid muusikaüritusi ja õppekäike, rakendades omandatud teadmisi ning muusikasõnavara;
- 8) kasutab muusikat kuulates digikeskkondi ja –rakendusi;
- 9) teab autorikaitse seadust ja järgib seda muusikategevuses.

Muusika kursusekavad

G1 1. kursus „Uusaegse helikeele kujunemine“

Õppekava	RÕK
Valdkond	Muusika
Kursuse nimetus	Uusaegse helikeele kujunemine.
Eelduskursused	Puuduvad
Lõiming	Kunst: muusika ja kunsti arenguloo seosed, muusikalised helid ja nende seos värvidega; teos, autor, loomeprotsess, tõlgendamine. Eesti keel: sõnavara rikastamine, korrektse eesti keele kasutamine kõnes ja kirjas; sõnaraamatute, käsiraamatute ja interneti kasutamine praktilises tekstiloomes; eesti keel ja rahvuslik muusika identiteedi osana, murdekeeled ja pärimusmuusika; tekstide lugemine, analüüsimine, loov ja kriitiline mõtlemine; tekst kui mõjutusvahend – meedia; materjali kogumine, süstematiseerimine, arutlev kirjutamine, allikate refereerimine ja tsiteerimine, viitamine, loomevargus e plagiaat (referaatide, kokkuvõtete, arvamustekstide koostamine). Kirjandus: kultuurilooline taust, folkloorne pärand ja selle kasutamine autoriloomingus, erinevate ajastute kirjandusteoste süžeede kasutamine muusikateostes; kompositsioon kirjandusteoses ja muusikateoses, luuletekstid ja laulud, luule ja rütm, riim (alg- ja lõppriim); mõisted draama, komöödia, tragöödia, miniatuur, modernism, postmodernism, realism, romantism; epohhid: Vana-Kreeka müüdid, antiikkirjandus. Keskaja kirjandus, piibel. Renessanss. Klassitsism – valgustuskirjandus. Eesti rahvuskirjandus (sh ärkamisaeg). Ajalugu: erinevate ajalooperioodide peegeldused muusikakultuuris, oluliste ajaloosündmuste kajastumine muusikateoste teemana; muusika ajaloo mõjutajana (ühislaulmine ja laulev revolutsioon); informatsiooni tõlgendamine. Ühiskonnaõpetus: kultuur ühiskonnaelu valdkonna, rahvusliku identiteedi kandja ja kujundajana, ühiskonna jätkusuutlikkuse tagajana; muusika funktsioon ühiskonnas erinevatel epohhidel;

	mitmekultuurilisus, religioosse mitmekesisuse avaldumine ja mõjud muusikas; aktiivse kodaniku kujundamine; muusika ja loomemajandus; intellektuaalse omandi kaitse. Matemaatika: matemaatika seos muusika elementaarteooriaga (noodipikkused, taktimõõdud); loogiliste seoste leidmine muusika ja teiste ainevaldkondade vahel; etteantud probleemile sobivaima lahenduskäigu leidmine (muusikalised loovülesanded). Loodusained: vaimne ja füüsiline keskkond kui tervik; elusa ja eluta looduse kajastamine muusikateostes; muusikaline heli kui füüsikaline nähtus, heli omadused; hääl kui bioloogiline nähtus, häälehoid; muusika teraapiline mõju; säästev eluviis, varemloodu taaskasutamine; erinevad rahvused ja kultuuriline mitmekesisus (kombed, traditsioonid, riikide asukohad), üleilmastumine ja selle mõjud kaasaja muusikas. Võõrkeeled: erinevate võõrkeelsete tekstide kasutamine muusikateostes; võõrkeelse teabe leidmine ja kasutamine. Kehaline kasvatus: hingamine, rüht, muusikaline liikumine.
Õppetöö korraldus	35 tundi
Kursuse lühikirjeldus	MUUSIKA TEKE JA OLEMUS Muusika väljendusvahendid. Muusika roll vanadel kultuurirahvastel (Hiina, India või Vana-Kreeka) ja tänapäeva ühiskonnas. KESKAEG Ajastu kultuurilooline taust ja muusika väljendusvahendid. Gregooriuse laul, missa, mitmehäälsuse kujunemine, noodikirja kujunemine, rüütlikultuur. RENESSANSS Ajastu kultuurilooline taust ja muusika väljendusvahendid. Polüfoonilise muusika areng, ilmalik laul ja seltskonnamuusika, instrumentaalmuusika, reformatsioon ja muutused kirikumuusikas. BAROKK Ajastu kultuurilooline taust ja muusika väljendusvahendid. Õukonnamuusika, ooper (Monteverdi, Händel), oratoorium

	(Händel), passioon (Bach), kontsert (Vivaldi, Corelli), prelüüd ja fuuga (Bach).
Kursuse õppe- ja kasvatuseesmärgid.	Õpilane: 1) väärtustab muusikat kui olulist osa inimkonna kultuurist; teadvustab ennast rahvuskultuuri kandjana; 2) osaleb muusikaelus ning kujundab valmisoleku elukestvaks muusikaharrastuseks; 3) mõistab ja väärtustab kooriliikumise ning laulupidude sotsiaalpoliitilist olemust ja muusikahariduslikku tähendust; 4) rakendab ning arendab musitseerimise kaudu oma teadmisi, muusikalisi võimeid ja oskusi; 5) valdab põhiteadmisi ajastute ja maade muusikast ning kultuuride arengust; 6) rakendab loovust muusikalises eneseväljenduses; 7) oskab muusikat kriitiliselt kuulata, analüüsida ja tõlgendada ning selle üle arutleda; 8) teadvustab ja järgib intellektuaalse omandiga kaasnevaid õigusi ja kohustusi; kasutab nüüdisaegseid infotehnoloogiavahendeid.
Kursuse õppesisu	Muusikaline eneseväljendus: laulmine, pillimäng, omalooming Laulud vokaalsete võimete, esinemisoskuse ning kriitilise mõtlemise arendamiseks, muusikaloo illustreerimiseks ja tundeelu rikastamiseks. Pillimängu rakendamine ühismusitseerimisel. Omalooming: kaasmängude loomine lauludele, muusikalised improvisatsioonid Muusika kuulamine ja muusikalugu. Muusika teke ja olemus. Muusika roll vanadel kultuurirahvastel. Muusika väljendusvahendid. Helilooja ning tema kaasaeg. Keskaeg. Ajastu kultuurilooline taust ja muusika väljendusvahendid. Gregooriuse laul, missa, mitmehäälsuse ja noodikirja kujunemine, rüütlikultuur. Renessanss. Ajastu kultuurilooline taust ja muusika väljendusvahendid. Polüfoonilise muusika areng, ilmalik laul ja

	seltskonnamuusika, instrumentaalmuusika, reformatsioon ja muutused kirikumuusikas. Barokk. Ajastu kultuurilooline taust ja muusika väljendusvahendid. Õukonnamuusika, ooper, oratoorium, passioon, kontsert, prelüüd ja fuuga. Žanre tutvustatakse muusika kuulamise kaudu valikuliselt järgmiste heliloojate loomingust: Claudio Monteverdi, Georg Friedrich Händel, Johann Sebastian Bach, Antonio Vivaldi.
Kursuse õpitulemused	Kursuse lõpus õpilane: 1) rakendab oma võimeid, muusikateadmisi ning -oskusi laulmises, pillimängus ja omaloomingus; 2) võrdleb käsitletud ajastute üldkultuurilist tausta ning muusikanäidete põhjal keskaja, renessanssi ja baroki muusikat, leiab seoseid nüüdisajaga, oskab oma arvamusi argumenteeritult põhjendada ning mõistab muusika rolli eri ajastuil; 3) oskab leida paikkonna, Eesti ja Euroopa muusikakultuuri seoseid; 4) analüüsib kuulatud muusikat ning muusikaüritusi, kus ta on käinud (võimaluse korral sidudes muusikaloo teemadega), rakendades omandatud teadmisi ning muusikasõnavara.
Hindamisviis	Õpitulemusi hinnates lähtutakse gümnaasiumi riikliku õppekava üldosa ja teiste hindamist reguleerivate õigusaktide käsitlesest. Muusikaõpetuses annab hindamine tagasisidet õpilase võimekuse ja tema individuaalse arengu kohta, on lähtekoht järgneva õppe kujundamisele ning stimuleerib ja motiveerib õpilast parematele tulemustele ja enesearendusele. Hinnatakse õpilase teadmiste ja oskuste rakendamist muusikalistes tegevustes, arvestades ainekavas taotletavaid õpitulemusi. Hindamine sisaldab kõiki muusikaõpetuse komponente: musitseerimist (laulmist, pillimängu, omaloomingut), muusika kuulamist ja muusikalugu, väljendusoskust kirjalikes ja suulistes aruteludes ning aktiivsust õppetöös ja –käikudel. Õpilase aktiivset osalemist koolikooris, silmapaistvat esinemist kooliüritustel ning kooli esindamist konkurssidel ja võistlustel arvestatakse õppetegevuse osana ning arvestatakse koondhindamisel. Õpitulemusi hinnatakse küll numbriliste hinnetega, kuid eriti loovülesannete puhul ning musitseerimisel kasutatakse ka suulist hinnangut. Õpitulemuste kontrollimise vormid peavad olema

	mitmekesised ning vastavuses õpitulemustega. Õpilane peab teadma, mida ja millal hinnatakse, mis hindamisvahendeid kasutatakse ning mis on hindamise kriteeriumid. Kursuse hinne moodustab kolmandiku kooliastme hindest.
Hindamiskriteeriumid	Kooskõlas kursuse õpitulemustega õpilane: 1) teab ja tunneb oskussõnavara, muusikat ja muusikalugu, muusikalist kirjaoskust; 2) oskab võrrelda muusikastiile, laulda, pilli mängida; 3) hindab nii enda kui ka kaasõpilaste osalemist ja saavutusi muusikalistes tegevustes; 4) võtab aktiivselt osa tunnist, muusikalistest tegevustest nii koolis kui ka väljaspool kooli (osalemine koorilaulus, õppekäikudel; kontsertide ja muusikaetenduste külastamine).
Õppekirjandus Õppematerjalid Lisamaterjalid Lingid	Õpikud ja materjalid: 1. Siitan, T., & Sepp, A. <i>Muusikaõpik gümnaasiumile I osa</i>. 2. Siitan, T. <i>Õhtumaade muusikaajalugu I</i>. Õpetaja koostatud materjalid ja õppevahendid: • Õpetaja koostatud õppematerjalid ja jaotusmaterjalid. • Internetiallikad ja õppeprogrammid vastavalt tunniteemale.

G2 2. kursus „Klassitsism ja romantism: rahvuslikkuse kujunemine muusikas“

Õppekava	RÕK
Valdkond	Muusika
Kursuse nimetus	Klassitsism ja romantism: rahvuslikkuse kujunemine muusikas.
Eelduskursused	puuduvad

Lõiming

Kunst: muusika ja kunsti arenguloo seosed, muusikalised helid ja nende seos värvidega. Teos, autor, loomeprotsess, tõlgendamine.

Eesti keel: sõnavara rikastamine, korrektse eesti keele kasutamine kõnes ja kirjas; sõnaraamatute, käsiraamatute ja interneti kasutamine praktilises tekstiloomes; eesti keel ja rahvuslik

muusika identiteedi osana, murdekeeled ja pärimusmuusika; tekstide lugemine, analüüsimine, loov ja kriitiline mõtlemine; tekst kui mõjutusvahend – meedia;

materjali kogumine, süstematiseerimine, arutlev kirjutamine, allikate refereerimine ja tsiteerimine, viitamine, loomevargus e plagiaat (referaatide, kokkuvõtete, arvamustekstide koostamine).

Kirjandus: kultuurilooline taust, folkloorne pärand ja selle kasutamine autoriloomingus, erinevate ajastute kirjandusteoste süžee kasutamine muusikateostes; kompositsioon kirjandusteoses ja muusikateoses, luuletekstid ja laulud, luule ja rütm, riim (alg- ja lõppriim); mõisted draama, komöödia, tragöödia, miniatuur, modernism, postmodernism, realism, romantism; epohhid: Vana-Kreeka müüdid, antiikkirjandus.

Keskaja kirjandus, piibel. Renessanss. Klassitsism - valgustuskirjandus. Eesti rahvuskirjandus (sh ärkamisaeg).

Ajalugu: erinevate ajalooperioodide peegeldused muusikakultuuris, oluliste ajaloosündmuste kajastumine muusikateoste teemana; muusika ajaloo mõjutajana (ühislaulmine ja laulev revolutsioon); informatsiooni tõlgendamine.

Ühiskonnaõpetus: kultuur ühiskonnaelu valdkonna, rahvusliku identiteedi kandja ja kujundajana, ühiskonna jätkusuutlikkuse tagajana; muusika funktsioon ühiskonnas erinevatel epohhidel;

mitmekultuurilisus, religioosse mitmekesisuse avaldumine ja mõjud muusikas; aktiivse kodaniku kujundamine; muusika ja loomemajandus; intellektuaalse omandi kaitse.

Matemaatika: matemaatika seos muusika elementaarteooriaga (noodipikkused, taktimöödud); loogiliste seoste leidmine muusika ja teiste ainevaldkondade vahel; etteantud probleemile sobivaima lahenduskäigu leidmine (muusikalised loovülesanded).

Loodusained: vaimne ja füüsiline keskkond kui tervik; elusa ja eluta looduse kajastamine muusikateostes; muusikaline heli kui füüsikaline nähtus, heli omadused;

hääli kui bioloogiline nähtus, häälehoid; muusika teraapiline mõju; säästev eluviis, varemloodu taaskasutamine;

	erinevad rahvused ja kultuuriline mitmekesisus (kombed, traditsioonid, riikide asukohad), üleilmastumine ja selle mõjud kaasaja muusikas. Võõrkeeled: erinevate võõrkeelsete tekstide kasutamine muusikateostes; võõrkeelse teabe leidmine ja kasutamine. Kehaline kasvatus: hingamine, rüht, muusikaline liikumine.
Õppetöö korraldus	35 tundi
Kursuse lühikirjeldus	KLASSITSISM Ajastu kultuurilooline taust ja muusika väljendusvahendid. Sonaaditsükkel, keelpillikvartett, sümfoonia, instrumentaalkontsert, reekviem, klassikaline sümfooniaorkester, ooperi areng. (Haydn, Mozart, Beethoven, Gluck). ROMANTISM Ajastu kultuurilooline taust ja muusika väljendusvahendid. Soololaul (Schubert, Schumann, Chopin), instrumentaalsed väikevormid (Chopin, Paganini), programmiline muusika (Berlioz, Liszt, R. Strauss), sümfooniline poeem (Liszt, R. Strauss), lavamuusika: ooper (Verdi, Wagner, Tšaikovski, Mussorgski, Rossini, Puccini, von Weber, Bizet), ballett (Tšaikovski), operett (J. Strauss). Rahvuslike koolkondade teke (Grieg, Sibelius, Smetana, Dvořák). Hilisromantism (R. Strauss, Mahler).
Kursuse õppe- ja kasvatuseesmärgid.	Õpilane 1) väärtustab muusikat kui olulist osa inimkonna kultuurist; teadvustab ennast rahvuskultuuri kandjana; 2) osaleb muusikaelus ning kujundab valmisoleku elukestvaks muusikaharrastuseks; 3) mõistab ja väärtustab kooriliikumise ning laulupidude sotsiaalpoliitilist olemust ja muusikahariduslikku tähendust; 4) rakendab ning arendab musitseerimise kaudu oma teadmisi, muusikalisi võimeid ja oskusi; 5) valdab põhiteadmisi ajastute ja maade muusikast ning kultuuride arengust;

	6) rakendab loovust muusikalises eneseväljenduses; 7) oskab muusikat kriitiliselt kuulata, analüüsida ja tõlgendada ning selle üle arutleda; 8) teadvustab ja järgib intellektuaalse omandiga kaasnevaid õigusi ja kohustusi; kasutab nüüdisaegseid infotehnoloogiavahendeid.
Kursuse õppesisu	Muusikaline eneseväljendus: laulmine, pillimäng, omalooming Laulud vokaalsete võimete, esinemisoskuse ning kriitilise mõtlemise arendamiseks, muusikaloo illustreerimiseks ja tundeelu rikastamiseks. Pillimängu rakendamine ühismusitseerimisel. Omalooming: kaasmängude loomine lauludele. Muusika kuulamine ja muusikalugu. Klassitsism. Ajastu kultuurilooline taust ja muusika väljendusvahendid. Sonaaditsükkel, keelpillikvartett, sümfoonia, instrumentaalkontsert, reekviem, klassikaline sümfooniaorkester, ooperi areng. Žanre tutvustatakse muusika kuulamise kaudu valikuliselt järgmiste heliloojate loomingust: Franz Joseph Haydn, Wolfgang Amadeus Mozart, Ludwig van Beethoven. Romantism. Ajastu kultuurilooline taust ja muusika väljendusvahendid. Soololaul, instrumentaalsed väikevormid, programmiline muusika (sümfooniline poeem), lavamuusika (ooper, ballett, operett). Rahvuslikud koolkonnad. Hilisromantism. Žanre tutvustatakse muusika kuulamise kaudu valikuliselt järgmiste heliloojate loomingust: Franz Schubert, Fryderyk Chopin, Ferenc Liszt, Hector Berlioz, Giuseppe Verdi, Richard Wagner, Pjotr Tšaikovski, Jean Sibelius, Edvard Grieg, Richard Strauss jt.
Kursuse õpitulemused	Kursuse lõpus õpilane: 1) rakendab oma võimeid, muusikateadmisi ning -oskusi laulmises, pillimängus ja omaloomingus; 2) oskab muusikanäidete põhjal võrrelda klassitsismi- ja romantismiajastu muusikat varasemate ajastute muusikaga ning oma arvamust argumenteeritult põhjendada; mõistab muusika rolli eri ajastuil; 3) oskab leida paikkonna, Eesti ja Euroopa muusikakultuuri seoseid;

	4) analüüsib kuulatud muusikat ning muusikaüritusi, kus ta on käinud, rakendades omandatud teadmisi ja muusikasõnavara.
Hindamisviis	Õpitulemusi hinnates lähtutakse gümnaasiumi riikliku õppekava üldosa ja teiste hindamist reguleerivate õigusaktide käsitlest. Muusikaõpetuses annab hindamine tagasisidet õpilase võimekuse ja tema individuaalse arengu kohta, on lähtekoht järgneva õppe kujundamisele ning stimuleerib ja motiveerib õpilast parematele tulemustele ja enesearendusele. Hinnatakse õpilase teadmiste ja oskuste rakendamist muusikalistes tegevustes, arvestades ainekavas taotletavaid õpitulemusi. Hindamine sisaldab kõiki muusikaõpetuse komponente: musitseerimist (laulmist, pillimängu, omaloomingut), muusika kuulamist ja muusikalugu, väljendusoskust kirjalikes ja suulistes aruteludes ning aktiivsust õppetöös ja –käikudel. Õpilase aktiivset osalemist koolikooris, silmapaistvat esinemist kooliüritustel ning kooli esindamist konkurssidel ja võistlustel arvestatakse õppetegevuse osana ning arvestatakse koondhindamisel. Õpitulemusi hinnatakse küll numbriliste hinnetega, kuid eriti loovülesannete puhul ning musitseerimisel kasutatakse ka suulist hinnangut. Õpitulemuste kontrollimise vormid peavad olema mitmekesised ning vastavuses õpitulemustega. Õpilane peab teadma, mida ja millal hinnatakse, mis hindamisvahendeid kasutatakse ning mis on hindamise kriteeriumid. Kursuse hinne moodustab kolmandiku kooliastme hindest.
Hindamiskriteeriumid	Kooskõlas kursuse õpitulemustega õpilane: 1) teab ja tunneb oskussõnavara, muusikat ja muusikalugu, muusikalist kirjaoskust; 2) oskab võrrelda muusikastiile, laulda, pilli mängida; 3) hindab nii enda kui ka kaasõpilaste osalemist ja saavutusi muusikalistes tegevustes; 4) võtab aktiivselt osa tunnist, muusikalistest tegevustest nii koolis kui ka väljaspool kooli (osalemine koorilaulus, õppekäikudel; kontsertide ja muusikaetenduste külastamine).

Õppekirjandus	Õpikud ja materjalid:
Õppematerjalid Lisamaterjalid Lingid	1. Siitan, T., & Sepp, A. Muusikaõpik gümnaasiumile I osa. 2. Garšnek, I., Särg, T., & Sepp, A. Muusikaõpik gümnaasiumile II osa. Õpetaja koostatud materjalid ja õppevahendid: • Õpetaja koostatud õppematerjalid, jaotusmaterjalid ja esitlused. • Internetiallikad ja õppeprogrammid vastavalt teemadele.

G3 3. kursus „Eesti muusikalugu“

Õppekava	RÕK
Valdkond	Muusika
Kursuse nimetus	Eesti muusikalugu
Eelduskursused	puuduvad
Lõiming	Kunst: muusika ja kunsti arenguloo seosed, muusikalised helid ja nende seos värvidega; teos, autor, loomeprotsess, tõlgendamine. Eesti keel Sõnavara rikastamine, korrektse eesti keele kasutamine kõnes ja kirjas; sõnaraamatute, käsiraamatute ja interneti kasutamine praktilises tekstiloomes; eesti keel ja rahvuslik muusika identiteedi osana, murdekeeled ja pärimusmuusika; tekstide lugemine, analüüsimine, loov ja kriitiline mõtlemine; tekst kui mõjutusvahend – meedia; materjali kogumine, süstematiseerimine, arutlev kirjutamine, allikate refereerimine ja tsiteerimine, viitamine, loomevargus e plagiaat (referaatide, kokkuvõtete, arvamustekstide koostamine). Kirjandus Kultuurilooline taust, folkloorne pärand ja selle kasutamine autoriloomingus, erinevate ajastute kirjandusteoste süžeede kasutamine muusikateostes; kompositsioon kirjandusteoses ja muusikateoses, luuletekstid ja laulud, luule ja rütm, riim (alg- ja lõppriim); mõisted draama, komöödia, tragöödia, miniatuur, modernism, postmodernism, realism, romantism; epohhid: Vana-Kreeka müüdid, antiikkirjandus. Keskaja kirjandus, piibel. Renessanss. Klassitsism – valgustuskirjandus. Eesti rahvuskirjandus (sh ärkamisaeg). Ajalugu Erinevate ajalooperioodide peegeldused muusikakultuuris, oluliste ajaloosündmuste kajastumine muusikateoste teemana; muusika ajaloo mõjutajana (ühislaulmine ja laulev revolutsioon); informatsiooni tõlgendamine.

	Ühiskonnaõpetus Kultuur ühiskonnaelu valdkonna, rahvusliku identiteedi kandja ja kujundajana, ühiskonna jätkusuutlikkuse tagajana; muusika funktsioon ühiskonnas erinevatel epohhidel; mitmekultuurilisus, religioosse mitmekesisuse avaldumine ja mõjud muusikas; aktiivse kodaniku kujundamine; muusika ja loomemajandus; intellektuaalse omandi kaitse. Matemaatika Matemaatika seos muusika elementaarteooriaga (noodipikkused, taktimõõdud); loogiliste seoste leidmine muusika ja teiste ainevaldkondade vahel; etteantud probleemile sobivaima lahenduskäigu leidmine (muusikalised loovülesanded). Loodusained Vaimne ja füüsiline keskkond kui tervik; elusa ja eluta looduse kajastamine muusikateostes; muusikaline heli kui füüsikaline nähtus, heli omadused; hääl kui bioloogiline nähtus, häälehoid; muusika teraapiline mõju; säästev eluviis, varemloodu taaskasutamine; erinevad rahvused ja kultuuriline mitmekesisus (kombed, traditsioonid, riikide asukohad), üleilmastumine ja selle mõjud kaasaja muusikas. Võõrkeeled: erinevate võõrkeelsete tekstide kasutamine muusikateostes; võõrkeelse teabe leidmine ja kasutamine. Kehaline kasvatus: hingamine, rüht, muusikaline liikumine.
Õppetöö korraldus	35 tundi
Kursuse lühikirjeldus	EESTI PROFESSIONAALSE MUUSIKAKULTUURI KUJUNEMINE Eesti pärimusmuusika (teoreetiliste teadmiste omandamine praktilise tegevuse kaudu: regilaulu tunnused, uuem rahvalaul, rahvatantsud ja -mängud, rahvapillid, improvisatsioon). Muusikaelu Eestimaal enne rahvuslikku ärkamisaega. Laulupidude traditsiooni kujunemine. Esimesed eestlastest heliloojad ja professionaalse koostööga muusikud (A. Kunileid, F. Saebelmann, K.A.Hermann, M. Härma, K. Türrpu, M. Lüdig), esimesed sümfoonilised ja vokaal-sümfoonilised suurteosed eesti muusikas (Tobias, Kreek, A. Kapp, Tubin). Rahvusliku helikeele kujunemine

	koorimuusikas (Saar, Kreek), instrumentaalmuusikas (Eller, Tubin), lavamuusikas (Aav, Tubin). EESTI MUUSIKA PEALE II MAAILMASÕDA Muusikaelu Eestis pärast Teist maailmasõda (Ernesaks, V. Kapp, Tamberg, E. Mägi, Kangro, Pärt, Sisask, Rääts). 20. sajandi II poole muusikasuundade peegeldused eesti koori- ja instrumentaalmuusikas (Tormis, Sumera). Uued suunad 21. sajandil (Tüür, Tulve, Tulev, Vihmand). EUROOPA MUUSIKA 20. SAJANDIL Üldine ülevaade klassikalise muusika arengust – stiilid ja heliloojad. Impressionism (Debussy, Ravel), ekspressionism (Schönberg, Berg, Webern), neoklassitsism (Stravinski, Prokofjev, Šostakovitš, Honegger, Orff). Ülevaade 20. sajandi II poole stiilidest ja tendentsidest (minimalism, uustonaalsus, aleatoorika, elektronmuusika, ekletitsism vm; heliloojad J. Cage, P. Boulez, S. Reich, P. Glass, Stockhausen; õpetaja valikul keskendutakse paarile stiilile ja heliloojale). DŽÄSSMUUSIKA Džässmuusika traditsioonid Eestis ja mujal maailmas. Muusikanäited õpetaja või õpilaste valikul. ROKK- JA POPMUUSIKA Maht vastavalt võimalustele: pop- ja rokkmuusika kultuurilooline taust ja väljendusvahendid, areng ja tänapäev, muusikaelu ja muusikatööstuse kaasaegsed suunad. Teemade ja näidete valikul lähtutakse õpilaste huvist.
Kursuse õppe- ja kasvatuseesmärgid	Õpilane 1) väärtustab muusikat kui olulist osa inimkonna kultuurist; teadvustab ennast rahvuskultuuri kandjana; 2) osaleb muusikaelus ning kujundab valmisoleku elukestvaks muusikaharrastuseks; 3) mõistab ja väärtustab kooriliikumise ning laulupidude sotsiaal-poliitilist olemust ja muusikahariduslikku tähendust;

	4) rakendab ning arendab musitseerimise kaudu oma teadmisi, muusikalisi võimeid ja oskusi; 5) valdab põhiteadmisi ajastute ja maade muusikast ning kultuuride arengust; 6) rakendab loovust muusikalises eneseväljenduses; 7) oskab muusikat kriitiliselt kuulata, analüüsida ja tõlgendada ning selle üle arutleda; 8) teadvustab ja järgib intellektuaalse omandiga kaasnevaid õigusi ja kohustusi; kasutab nüüdisaegseid infotehnoloogiahendaid.
Kursuse õppesisu	Muusikaline eneseväljendus: laulmine, pillimäng, omalooming. Laulud vokaalsete võimete, esinemisoskuse ning kriitilise mõtlemise arendamiseks, muusikaloo illustreerimiseks ja tundeelu rikastamiseks. Pillimängu rakendamine ühismusitseerimisel. Omalooming: kaasmängude loomine lauludele. Muusika kuulamine ja muusikalugu. Ajastu kultuurilooline taust ja muusika väljendusvahendid. Pärimusmuusika. Folkloor, regilaulu liigid, rahvapillid, rahvatantsud, uuem rahvalaul, uuemad laulumängud. Pärimusmuusika seosed nüüdisajaga. Muusikanäited eesti pärimusmuusikast. Eesti professionaalse muusikakultuuri kujunemine. Muusikaelu Eestis enne rahvuslikku ärkamisaega. Laulupidude traditsiooni kujunemine. Eesti esimesed professionaalsed heliloojad ja muusikud, esimesed sümfoonilised ja vokaalsümfoonilised suurteosed eesti muusikas. Rahvusliku helikeele kujunemine koorimuusikas, instrumentaalmuusikas ning lavamuusikas. Muusikanäidete valik järgmiste heliloojate loomingust: Aleksander Kunileid, Friedrich August Saebelman, Karl August Hermann, Miina Härma, Konstantin Tütnpu, Mihkel Lüdigi, Rudolf Tobias, Mart Saar, Cyrillus Kreek, Heino Eller, Evald Aav, Eduard Tubin jt. Eesti muusika pärast Teist maailmasõda. Muusikaelu Eestis pärast Teist maailmasõda. 20. sajandi II poole muusikasuundade peegeldused eesti koori- ja instrumentaalmuusikas. Uued suunad 21. sajandil.

	Muusikanäited valikuliselt järgmiste heliloojate loomingust: Gustav Ernesaks, Artur Kapp, Veljo Tormis, Ester Mägi, Eino Tamberg, Jaan Rääts, Lepo Sumera, Raimo Kangro, Urmas Sisask, Arvo Pärt, ErkkiSven Tüür, Helena Tulve jt. Impressionism, ekspressionism, neoklassitsism. Ülevaade 20. sajandi II poole muusikastiilidest ja -suundadest. Muusikastiile tutvustatakse muusika kuulamise kaudu valikuliselt järgmiste heliloojate loomingust: Claude Debussy, Maurice Ravel, Igor Stravinski, Arnold Schönberg, Carl Orff, Benjamin Britten, Sergei Prokofjev, Dmitri Šostakovitš, Olivier Messiaen, John Cage, Pierre Boulez, Steve Reich, Philip Glass, George Gershwin jt.
Kursuse õpitulemused	Kursuse lõpus õpilane: 1) rakendab oma võimeid, muusikateadmisi ning -oskusi laulmises, pillimängus, omaloomingus; 2) oskab muusikanäidete põhjal võrrelda 20. ja 21. sajandi muusikastiile; 3) oskab leida paikkonna, Eesti ja Euroopa muusikakultuuri seoseid; 4) oskab leida eesti pärimusmuusika (sh paikkonna) ja nüüdisaja folklooriilmingute seoseid ning erinevusi; 5) on tutvunud muusikanäidete varal džäss-, rokk- ja popmuusika väljendusvahenditega ning oskab oma arvamusi argumenteeritult põhjendada, mõistab muusika rolli muutumist sajandi vältel; 6) väljendab oma arvamust ja analüüsib muusikaüritusi, kus ta on käinud (võimaluse korral sidudes muusikaloo teemadega), rakendades omandatud teadmisi ning muusikasõnavara.
Hindamisviis	Õpitulemusi hinnates lähtutakse gümnaasiumi riikliku õppekava üldosa ja teiste hindamist reguleerivate õigusaktide käsitlest. Muusikaõpetuses annab hindamine tagasisidet õpilase võimekuse ja tema individuaalse arengu kohta, on lähtekoht järgneva õppe kujundamisele ning stimuleerib ja motiveerib õpilast parematele tulemustele ja enesearendusele. Hinnatakse õpilase teadmiste ja oskuste rakendamist muusikalistes tegevustes, arvestades ainekavas taotletavaid õpitulemusi. Hindamine sisaldab kõiki muusikaõpetuse komponente:

	musitseerimist (laulmist, pillimängu, omaloomingut), muusika kuulamist ja muusikalugu, väljendusoskust kirjalikes ja suulistes aruteludes ning aktiivsust õppetöös ja –käikudel. Õpilase aktiivset osalemist koolikooris, silmapaistvat esinemist kooliüritustel ning kooli esindamist konkurssidel ja võistlustel arvestatakse õppetegevuse osana ning arvestatakse koondhindamisel. Õpitulemusi hinnatakse küll numbriliste hinnetega, kuid eriti loovülesannete puhul ning musitseerimisel kasutatakse ka suulist hinnangut. Õpitulemuste kontrollimise vormid peavad olema mitmekesised ning vastavuses õpitulemustega. Õpilane peab teadma, mida ja millal hinnatakse, mis hindamisvahendeid kasutatakse ning mis on hindamise kriteeriumid. Kursuse hinne moodustab kolmandiku kooliastme hindest.
Hindamiskriteeriumid	Kooskõlas kursuse õpitulemustega õpilane: 1) teab ja tunneb oskussõnavara, muusikat ja muusikalugu, muusikalist kirjaoskust; 2) oskab võrrelda muusikastiile, laulda, pilli mängida; 3) hindab nii enda kui ka kaasõpilaste osalemist ja saavutusi muusikalistes tegevustes; 4) võtab aktiivselt osa tunnist, muusikalistest tegevustest nii koolis kui ka väljaspool kooli (osalemine koorilaulus, õppekäikudel; kontsertide ja muusikaetenduste külastamine).
Õppekirjandus Õppematerjalid Lisamaterjalid Lingid	Õpikud ja materjalid: 3. Siitan, T., & Sepp, A. Muusikaõpik gümnaasiumile I osa. 4. Garšnek, I., Särg, T., & Sepp, A. Muusikaõpik gümnaasiumile III osa. Õpetaja koostatud materjalid ja õppevahendid: • Õpetaja koostatud õppematerjalid, jaotusmaterjalid ja esitlused. Internetiallikad ja õppeprogrammid vastavalt teemadele.

Valikaine „Arvutimuusika“

Õppekava	KÕK (kooli õppekava)
Valdkond	Kunstiained, infotehnoloogia
Kursuse pealkiri	Arvutimuusika
Eelduskursused	puuduvad
Lõiming	Reaalained, ajalugu, keeled
Õppetöö korraldus	70 tundi
Kursuse lühikirjeldus	Kursusel õpetatakse kompositsiooni, kasutatakse muusika salvestustehnoloogiat, tutvustatakse helitöötuse virtuaalseid süsteeme.
Kursuse õpiväljundid	Kursuse läbinu suudab arvutiprogrammis luua vastavalt oma eelistustele ja maitsele valmis materjali salvestise näol või reaalajas esitades. Tunneb erinevaid mikrofone tüüpe ja nende kasutamist. Oskab ühendada ja seadistada omavahel kontrollerit, helikaarti ja arvutit. Arendab välja oma muusikalise kirjapaneku keele (traditsionaalne, avatud jne. noteerimine). On võimeline looma teose, mis baseerub matemaatika ja füüsika tundmisel põhikooli tasemel. Arranžeerima või lihtsamal kujul remix' ima olemasolevat teost. Oskab leida arvutitehnoloogilistele ja muusikateoreetilistele küsimustele vastuseid internetist.
Kursuse õppesisu	Analoogheli ja digitaalheli olemus. Tarkvarade Ableton Live ja Reaper tundmaõppimine, vabavaraliste programmide tutvustamine, muusikateooria baasteadmised, mis on lõimitud füüsika- ja matemaatikateadmistega.

Kursuse õpitulemused	Kursuse läbinud õpilane on omandanud muusikatehnoloogilised põhitõed ja on võimeline töötleva kas teiste salvestisi ja/või omaloomingut.
Hindamisviis	Kursusehinde moodustavad praktiline töö ja projekt. Mitteeristav hindamine, eneserefleksioon, kujundav hindamine
Hindamiskriteeriumid	Õpilane tunneb digitaalsete audiotöötlusjaamade ja sellega kaasnevate kontrollrite tööprotsessi; teab elementaarset muusikateooriat; esitab salvestatud või live-esitusliku teose.
Õppekirjandus Õppematerjalid Lisamaterjalid Lingid	Materjalid: 1. Kallaste, T. <i>Elementaarne MIDI</i>. 2. Lock, H.-G. <i>Helisüntees</i> (konspekt). 3. Kallastu, A., & Palu, I. <i>Vikiõpik: Muusika kompositsiooniõpetus gümnaasiumile</i>. Saadaval veebis: https://et.wikipedia.org Õppevideod: • YouTube'i keskkonnas saadaval olevad õpetusvideod (tutorialid) muusika ja kompositsiooni teemadel.

Valikaine „Pilliõpe“

Õppekava	KÕK (kooli õppekava)
Valdkond	Kunstiained, muusika
Kursuse pealkiri	Pilliõpe
Eelduskursused	Eeldatakse musitseerimise kogemust
Lõiming	Reaalained, ajalugu, keeled, infotehnoloogia, kehaline kasvatus.
Õppetöö korraldus	70 tundi

Kursuse lühikirjeldus	Kursusel õpetatakse instrumentidel musitseerima, lisaks muusika elementaarteooria teadmised; õige pillimängu asend, tehnika. Instrumendid: trummid, klaver, kitarr, basskitarr, ukulele.
Kursuse õpiväljundid	Õpilane: orienteerub erinevates stiilides; tunnetab muusikaajalugu praktika kaudu; hindab erineva esteetikaga muusikat konstruktiivselt; seostab muusikateooriat matemaatika ja füüsikaga; oskab leida õppematerjale ja abistavaid tarkvarasid internetist.
Kursuse õppesisu	Rütmika - harjutamine metronoomiga. Füsioloogiliste takistuste lahendamine - õige kehahoid, üleliigsete liigutuste ja lihastoonuste vältimine. Erinevate saatefaktuuride kasutamine vastavalt muusika stiilile või ka seda eirates. Elementaarse harmoonia ja rütmika tundmine. Improviseerimine kasutades matemaatilis-loogikat kui ka nõ vabaimproviseerimist, kus õpilane mitte ei mängi läbimõtlematut materjali, vaid kasutab ära teadlikult nt muusikalisi "vigasid".
Kursuse õpitulemused	Õpilane: 1) saadab akordimärkide abil teost; 2) osaleb kooli ansamblites; 3) hingab ansamblipartneritega ühes rütmis, v.a kui tegu ekstra agantavangardse esitusega.
Hindamisviis	Mitteeristav hindamine, eneserefleksioon, kujundav hindamine. Kursusehinde moodustavad praktiline töö ja projekt.

Hindamiskriteeriumid	1. Õpilane on võimeline esitama omale jõukohase muusikapala. 2. On võimeline osalema ansamblitöös. 3. Omab algteadmisi muusikateooriast, mis on seotud valitud pilli spetsiifikaaga. 4. Improviseerib erinevates vormides, lähtudes oma stiilivalikust.
Õppekirjandus Õppematerjalid Lisamaterjalid Lingid	Materjalid: 1. Kallastu, A., & Palu, I. <i>Vikiõpik: Muusika kompositsiooniõpetus gümnaasiumile</i>. Saadaval veebis: https://et.wikipedia.org Õppevideod: YouTube'i keskkonnas saadaval olevad õpetusvideod (tutorialid) muusika ja kompositsiooni teemadel.

Valikaine „Segakoor“

Kursuse lühikirjeldus

Kursusekava alusel toimuv õpe on mõeldud laulmishuvilistele õpilastele, kes on huvitatud koorilaulu õppimisest ja selle tegevuse praktilisest väljundist, milleks on esinemine kooli üritustel ja osalemine laulupidudel.

Õppetöö korraldus

Õppetöö peamiseks vormideks on praktiline kooriproov, lisanduvad õppekäigud, vaatlused, vestlused ja arutelud, esinemised (etendused, kontserdid), laagrid, festivalid, võistulaulmised, osavõtt piirkondlikest ja üle-eestilistest koorilaulusündmustest. Õppe mahtu arvestatakse akadeemilistes tundides (45 minutit). Õpe võib sisaldada iseseisvat tööd ja olla korraldatud ka väljaspool kooli ruume.

Õppetöö eesmärgid

Koorilaulu õpetamisega taotletakse, et õpilane

- 1) tunneb rõõmu kooris laulmisest ja huvi koorimuusika traditsioonide vastu;
- 2) huvitub koorimuusikast kui kunstiliigist;
- 3) väärtustab erinevaid koorimuusikastiile kui kultuuri ja igapäevaelu rikastajatena;
- 4) teab ja hoiab rahvuskultuuri traditsioone, osaleb selle edasikandmises;

- 5) mõistab ja austab kultuurilisi erinevusi;
- 6) tunnetab, teadvustab ja arendab kooris laulmise kaudu oma enesekontrolli ja eneseväljendamise võimeid;
- 7) arendab ühistegevuste kaudu oma sotsiaalseid võimeid, sh suhtlemisoskusi;
- 8) arendab oma füüsilist vormi, rütmi- ja koordinatsioonitunnet;
- 9) väärtustab koorilaulu vaimse ja füüsilise tervise ning emotsionaalse intelligentsuse arendajana;
- 10) mõtleb ja tegutseb loovalt ning väljendab end loominguliselt muusikaga seotud tegevuste kaudu;
- 11) väärtustab eetilist ja esteetilist väljendusviisi;

Pädevused

1. Õpipädevus: tunneb huvi õpitava repertuaari ajaloolise tausta või sisu ja idee vastu.
2. Tegevuspädevus: osaleb kooli segakoori tegevuses, tehes ühiste eesmärkide nimelt koostööd kaaslastega; huvitub kodukohas toimuvatest muusikasündmustest ja võtab neist osa.
3. Väärtuspädevus: tajub enda seost omakultuuri ja ümbritsevate inimestega ühiste muusikaliste tegevuste ja koorimuusikaga seotud traditsioonide kaudu; oskab hinnata anatoomiliselt õige kehahoiu tähtsust; hindab laulmise rolli vaimse ja füüsilise tervise tagamisel.
4. Enesemääratluspädevus: väärtustab koorimuusika kui kunsti erinevaid avaldumisvorme; osaleb koori esinemistegevustes.
5. Ainepädevus: eristab erinevaid muusikastiile (pärimus-, rahvuslik muusika jt), tunneb nende funktsioone, ajaloolist ja kultuurilist tausta; mõistab eesti koorimuusika oskussõnavara; tunneb esmaseid muusikakompositsioonipõhimõtteid ja -võtteid; oskab märgata koorimuusika seoseid teiste kunstiliikidega.

Õpitulemused

Koorimuusikaga tegelemine aitab kujuneda isiksusel, kes

- 1) mõtleb loovalt;
- 2) suudab valida, otsustada ja vastutust kanda;
- 3) on teadlik anatoomiliselt õigest kehahoiust;
- 4) õpib ja harjutab eesmärgipäraselt, on koostöövalmis, oskab kavandada ja hinnata enda panust rühmatöös;
- 5) osaleb erinevat tüüpi koorimuusikasündmustel ning tunneb neist rõõmu osaleja või vaatajana;

- 6) jälgib muusikasündmusi, räägib koorimuusikast analüüsivalt ning põhjendades oma arvamust;
- 7) mõistab teadmiste ja pidevõppe tähtsust ning omab valmisolekut koorilaulu kui elukestva muusikaharrastusega tegelemiseks.

Õppe- ja kasvatustöö vormid ja meetodid, õpikeskkond

Segakoori õpetuse põhiosa toimub kontaktõppe vormis. Enamus õppetööst viiakse läbi grupidundidena, vajadusel lisatakse individuaaltunde. Praktilistes grupidundides on õppemeetoditeks kooslaulmine, harjutamine, analüüs, arutelu. Õpe toimub klaverisaatja / muusikaõpetaja kaasabil. Muusikalist mitmekesisust toob õppetegevusse ka salvestiste kasutamine, milleks on vajalik helitehnika.

Kunsti ainekava

Õppe- ja kasvatuseesmärgid

Pärnu Koidula gümnaasiumi kunstiõpetusega taotletakse, et õpilane:

- 1) uurib ning kasutab teadlikult ja põhjendades visuaalseid kujutisi, jooniseid, skeeme ja sümboleid suhtluses;
- 2) käitub füüsilistes ja digitaalsetes kultuurikeskkondades turvaliselt, järgib visuaalseid kujutisi luues ning kasutades seadust;
- 3) uurib, disainib või loob kunstiteose kõiki disainiprotsessi etappe läbides;
- 4) dokumenteerib enda uurimis- ja kavandamisprotsessi;
- 5) analüüsib oma tööd ja tulemust, valides teadlikult erinevaid lähtepunkte ning meetodeid;
- 6) analüüsib ainealast keelt kasutades loodut ja arutleb loodu (nii kunsti kui ka visuaalsete objektide) üle erinevatelt positsioonidelt, seostades eri kunste ja kunsti teiste valdkondadega, kultuuri ja ühiskonna ning teaduse ja tehnoloogia arenguga.

2. Õppeaine kirjeldus

Kunsti õppeaine roll on aidata õppijal rakendada oma võimeid kunsti ja visuaalkultuuri loojana ning sellega suhestujana, seega ka kultuurikandjana. Kunst õppeainena tugineb ülesehituselt visuaalkultuurile ning arendab visuaalset kirjaoskust, mida on tänapäeva maailmas edukaks toimetulekuks vaja igaühele. Kunst toetab õppija loovust ja isiksuseomadusi, mis annavad eeldused mistahes inimtegevuse valdkonnas probleeme uut viisi lahendada, jõuda originaalsete, kasulike, eetiliste ja vähemalt looja jaoks soovitud tulemusteni.

Õppeaine lähtealused on:

- 1) maailma kunsti ja visuaalkultuuri laiahaardeline käsitlemine. Visuaalselt tajutav inimese loodud ja mõtestatud keskkond (visuaalkultuur) hõlmab kujutisi, tekste, esemeid, ehitisi, ruumisuhteid jms ning nende erinevaid ja muutuvaid tähendusvälju. Visuaalkultuur hõlmab nii tahtlikke ja kavandatud artefakte (nt kunstiteosed, graafiline disain, reklaam, fotograafia, mood jne) kui ka juhuslikke ning plaanimata visuaalseid märke ja kooslusi (nt tänaval või meedias kõrvuti sattunud reklaamid, kasutatud tüpograafia, muruplatsi niitmine ja sissetallatud teerada, aja jooksul kujunenud kodusisustus jne). Visuaalkultuuris on teadlik toimimine seotud suhtlusega, erinevate sõnumite ja tähenduste loomise, säilitamise, muutmise ning edastamisega; nii esteetiliselt mitmekesise keskkonna kui ka emotsionaalse ja intellektuaalse keskkonna loomisega; majanduse toimimise ning majanduslike väärtuste loomisega. Kunstipädevuse omandamist toetab maailma kunsti ja visuaalkultuuri käsitlemine nii nüüdisaegses kui ka ajaloolises kontekstis;
- 2) kunsti vormide ja tähenduste pidev muutumine, eksperimentaalsus ja areng, mis võivad ühiskonda proovile panna. Kunstis kui visuaalkultuuri kitsamas osas luuakse uut inimkogemust, väljendust ja tähendusi teadlikumalt ning sihipärasemalt, suhestudes valdkonna eripäraga, otsinguliselt ja eksperimenteerivalt. Kunsti pidev uuenemine peegeldab muutusi nii teadustes kui ka ühiskonnas, väärtustes ja hoiakutes. Kunst tohib võtta endale fantaasia, moraali ning ühiskondlike kokkulepete piire kompava ja nihutava rolli, et mõtestada ja arutleda, ent ka testida erinevaid ettekujutusi ning võimalikkusi;
- 3) õpetaja on aktiivne kunstiga suhestuja, kes toetab õpilasi kultuuri muutuvast mitmekesisuses. Täpsema õpisisu valib õpetaja, kes juhib õpet ja loob õpikeskkonna. Õpetaja enda hoiakud, avatus ja sallivus, mitmetähenduslikkuse ja muutlikkuse taluvus, aktiivses dialoogis ning mõtestatuses olemine vana ja uue kunstiga on äärmiselt olulised. Kunstiaine ise on samuti seotud pidevate muutustega – uue kunstiloomega, uute avastustega kunstiajaloos, seniste väärtuste ümberhindamisega ühiskonnas, uute väärtuste leidmise ja loomisega. Kunsti õppeainet on võimalik üles ehitada erinevatele kunstikäsitlemistele tuginedes. Valdkonnast saab autentsema pildi, kui õppijad ja õpetaja võivad reflekteerida mitut kunstikontseptsiooni ning teadvustada kunsti loomise ja hindamise eri aluseid (nt funktsionaalne, realistlik, idealistlik, estetistlik, kontseptuaalne, pragmaatiline, institutsionaalne jne); 4) kunsti õppeaines on võrdselt oluline nii kunstikogemus kui ka õppimiskogemus. Sageli on teosest kui lõpptulemusest tähtsam loominguline ja otsinguline protsess, tagasiside ja refleksioon, üldpädevuste kujundamine ning motivatsiooni leidmisele ja hoidmisele suunatud tegevused. Koolikunstis on vaja väärtustada õppija isikliku tasandi loomet, avastusi, pingutust ja sõnumit, sest õppijale endale oluline tegevus loob talle just nimelt tähendusliku kunstikogemuse ka siis, kui lõpptulemus ei ole originaalne või sisukas laiemas kunsti ja visuaalkultuuri kontekstis. Juhul kui lõpptulemus visuaalkultuuri-, disaini- või kunstiteosena on õppes tähtis, peab õpetaja kvalitatiivse muutuse teket valmivas teoses teadvustama ja toetama eesmärkide ning hindamiskriteeriumide sõnastamisega. Kunsti osaoskused võimaldavad kunsti õpetamist mitmekülgsest käsitlemisest ja jälgivad disaini tsüklilist loogikat, mis on maailmas järjest laiemalt käibel nii kunstiteoste, toodete, protsesside kui ka uuringute kavandamisel.

Kunsti osaoskused on:

- 1) väljaselgitamine, teadmine, mõistmine (kuulamine, vaatamine, lugemine, info otsimine, kirjeldamine, sõnastamine, valimine, uurimine);
- 2) plaanimine ja ideede arendamine (ideede genereerimine, visandamine, katsetamine, organiseerimine, protsessi plaanimine, koostamine, leiutamine);
- 3) loomine (eesmärgipärane väljendus- ja töövahendite rakendamine, viimistlemine, toimetamine, täiendamine, esitlemine);
- 4) refleksioon, analüüs ja kriitika (uurimine, tõlgendamine, retsenseerimine, tagasisidestamine, arutlemine, väärtushinnangute arendamine ja andmine).

Õpitulemuste sõnastamise puhul on arvestatud, et õpetaja saaks koostöös õpilastega ise otsustada, mis õppeülesannete ja teemade käsitlemisega õpitulemusi saavutada, pidades silmas õpilaste vajadusi ning muutusi kunstimaailmas.

Gümnaasiumi õpitulemustes on rõhk teadmisel ja mõistmisel ning sihipärasel kunstilisel tegevusel: idee arendamine ja parima võimaliku lahendi leidmine oma ideele. Disainiga seotud õpitulemused võrdsustatakse ainekavas plaanimise ja idee arendamisega nii, nagu see on kujunenud nüüdisaegses praktikas.

Gümnaasiumi õpitulemused

Väljaselgitamine, teadmine, mõistmine

Õpilane:

- 1) uurib ning kasutab teadlikult ja põhjendades visuaalseid kujutisi, keskkondi, jooniseid, skeeme ning sümboleid suhtluses;
- 2) iseloomustab eri allikate põhjal kunstnike loomingut, kirjeldab vormi, kunstilist kujundit ja konteksti;
- 3) teab kunsti- ja visuaalkultuuri ajaloo põhistruktuuri;
- 4) käib iseseisvalt kultuuriasutustes ja -sündmustel, oskab leida ning kriitiliselt hinnata eri keskkondades pakutavat infot;
- 5) järgib üldiselt autoriõiguse seadust visuaalide loomisel, tarbimisel ja jagamisel. Plaanimine ja ideede arendamine, loomine

Õpilane:

- 1) genereerib ideid, arendab esialgset ideed edasi;

- 2) uurib, disainib või loob kunstiteose kõiki disainiprotsessi etappe läbides;
- 3) esitleb loometöö tulemust visuaalsete abimaterjalide toel (skeem, makett, plakat, digitaalne esitus);
- 4) loob koostöös teistega teostest ekspositsiooni, põhjendab tööde paigutust ning esitleb teost publikule selgelt.

Refleksioon, analüüs ja kriitika

Õpilane:

- 1) analüüsib ainealast keelt kasutades loodut ja arutleb loodu (nii kunsti kui ka visuaalsete objektide) üle eri positsioonidelt;
- 2) toob näiteid teiste seostuvate teoste kohta, põhjendab seoseid muude ühiskonnaelu valdkondadega nii ajaloost kui ka tänapäevast, tuginedes teistele õppeainetele, erialakirjandusele, aimekirjandusele, popkultuurile ning meediale;
- 3) mõtestab esemelise ning ruumilise keskkonna või disaininäidete esteetilisi, eetilisi, funktsionaalseid ja ökoloogilisi aspekte;
- 4) dokumenteerib enda uurimis- ja kavandamisprotsessi;
- 5) analüüsib oma ja retsenseerib kaasõpilaste tööprotsessi ning tulemust, valides teadlikult eri lähtepunkte ja meetodeid.

Kunsti kursusekavad

G1 1. kursus „Kunst ja kunstiajalugu“

Õppeaine nimetus, kursuse pealkiri	Kunst ja kunstiajalugu
Õppekava	RÕK
Kursuse maht, õppekorraldus	35 tundi, kontakttunnid, praktilised tööd, tööd e-õppe keskkonnas jms
Kursuse õppesisu	Kunsti roll eri ajastuil. Kunsti mõiste ja selle muutumise ajalugu. Kunstnik, teos ja vaataja oma kaasajas. Kunstiteoste analüüsi ja tõlgendamise erinevad meetodid (nt vormiline, märgiline, sotsiaalne) ja vormid (nt kunstikriitika, retsensioon, kirjandusteos, kunstifilm). Kunstikultuuri üldistav ajatelg. Kunsti muutumine. Vanimad kõrgkultuurid. Esiaja kujutised. Mesopotaamia. Egiptus. Antiikaja kunst. Vana-Kreeka. Vana-Rooma. Keskaja kunst. Varakristlus ja Bütsants. Romaanika. Gootika. Kunst ja religioon. Renessanss. Kunst Itaalias ja põhja pool Alpe. Inimesekeskse maailmapildi kujunemine. Kunst ja teadus. Trükikunsti leiutamine. Barokk. 18. ja 19. sajandi kunst. Klassitsism. Romantism. Realism. Joonistamiskursused ja praktilised ülesanded. Inimese anatoomia ja portree anatoomiliselt korrektne kujutamine. Erinevad lähenemised ja kujutluslaadid portreekunstis. Portreekunsti praktikum.
Kursuse õpitulemused	Väljaselgitamine, teadmine, mõistmine Õpilane: 1) uurib ning kasutab teadlikult ja põhjendades visuaalseid kujutisi, keskkondi, jooniseid, skeeme ning sümboleid suhtluses; 2) iseloomustab eri allikate põhjal kunstnike loomingut, kirjeldab vormi, kunstilist kujundit ja konteksti; 3) teab kunsti- ja visuaalkultuuri ajaloo põhistruktuuri;

	4) käib iseseisvalt kultuuriasutustes ja -sündmustel, oskab leida ning kriitiliselt hinnata eri keskkondades pakutavat infot; 5) järgib üldiselt autoriõiguse seadust visuaalide loomisel, tarbimisel ja jagamisel. Plaanimine ja ideede arendamine, loomine Õpilane: 1) genereerib ideid, arendab esialgset ideed edasi; 2) uurib, disainib või loob kunstiteose kõiki disainiprotsessi etappe läbides; 3) esitleb loometöö tulemust visuaalsete abimaterjalide toel (skeem, makett, plakat, digitaalne esitus); 4) loob koostöös teistega teostest ekspositsiooni, põhjendab tööde paigutust ning esitleb teost publikule selgelt. Refleksioon, analüüs ja kriitika Õpilane: 1) analüüsib ainealast keelt kasutades loodut ja arutleb loodu (nii kunsti kui ka visuaalsete objektide) üle eri positsioonidelt; 2) toob näiteid teiste seostuvate teoste kohta, põhjendab seoseid muude ühiskonnaelu valdkondadega nii ajaloost kui ka tänapäevast, tuginedes teistele õppeainetele, erialakirjandusele, aimekirjandusele, popkultuurile ning meediale; 3) mõtestab esemelise ning ruumilise keskkonna või disaininäidete esteetilisi, eetilisi, funktsionaalseid ja ökoloogilisi aspekte; 4) dokumenteerib enda uurimis- ja kavandamisprotsessi; 5) analüüsib oma ja retsenseerib kaasõpilaste tööprotsessi ning tulemust, valides teadlikult eri lähtepunkte ja meetodeid.
Hindamine	Hindamisel lähtutakse gümnaasiumi riiklikus õppekavas sätestatust. Hindamise põhiline ülesanne on vahetu ja asjakohase tagasiside kaudu toetada õpilase arengut, sealjuures on tähtis õpilase enda roll hindamises. Õpilasele tutvustatakse kursuse alguses, mida, millal ja mille alusel hinnatakse.

	Hinnatavad kunsti osaoskused: 1) väljaselgitamine, teadmine, mõistmine (kuulamine, vaatamine, lugemine, info otsimine, kirjeldamine, sõnastamine, valimine, uurimine); 2) plaanimine ja ideede arendamine (ideede genereerimine, visandamine, katsetamine, organiseerimine, protsessi plaanimine, koostamine, leiutamine); 3) loomine (eesmärgipärane väljendus- ja töövahendite rakendamine, viimistlemine, toimetamine, täiendamine, esitlemine); 4) refleksioon, analüüs ja kriitika (uurimine, tõlgendamine, retsenseerimine, tagasisidestamine, arutlemine, väärtushinnangute arendamine ja andmine).
Õppekirjandus	Materjalid: 1. <i>Kunst ja kunstiajalugu</i> (kogumik). Saadaval veebis: https://e-koolikott.ee/et/oppematerjal/18728-Kunst-jakunstiajalugu/217739 (vaadatud 13.12.2024). 2. Erinevad kunstialased raamatud ja teatmikud vastavalt kasutatud allikatele.

G2 2. kursus „Kunst ja visuaalkultuur 20. ja 21. sajandil“

Õppeaine nimetus, kursuse pealkiri	Kunst ja visuaalkultuur 20. ja 21. sajandil
Õppekava	RÕK
Kursuse maht, õppekorraldus	35 tundi, kontakttunnid, praktilised tööd, tööd e-õppe keskkonnas jms
Kursuse õppesisu	Kunsti ja visuaalkultuuri muutumine. Kunst moderniseeruva ajastul II maailmasõja järgne kunst. Postmodernism ja nüüdiskunst. Keskkond. Disain. Visuaalne meedia.

Kursuse õpitulemused	Väljaselgitamine, teadmine, mõistmine Õpilane: 1) Käib iseseisvalt kultuuriasutustes ja -sündmustel, oskab leida ning kriitiliselt hinnata eri keskkondades pakutavat infot. 2) Leiab iseseisvalt informatsiooni kunstnike, ajastute, stiilide, ajaloolise tausta jms kohta ning teeb leitu hulgast kriitilise seostatud valiku. 3) Kujutab ajateljel peamiste kunstistiilide järgnevust sümbolite, näitetööde vm visuaalidena. 4) Iseloomustab lühidalt eri ajastuid ja seostab mõne kunstniku, teose ja ajaloosündmusega. Plaanimine ja ideede arendamine, loomine Õpilane: 1) Arendab oma ideed eesmärgist lähtudes; 2) Katsetab ja eksperimenteerib erinevate (õpitud) väljendusvahendite, materjalide, töö- ja kompositsioonivõtetega, valides nende hulgast välja sobiliku(d) idee/sõnumi edastamiseks; 3) Oskab ja julgeb tööprotsessi käigus võtta vastu otsuseid, mis aitavad teiste töödest eristuda; 4) Loob koostöös teistega teostest ekspositsiooni, nimetab selle, varustab vajaliku informatsiooniga, põhjendab tööde paigutust ning esitleb teost publikule selgelt 5) Loob kunstiteose, uurib või disainib kõiki disainiprotsessi etappe läbides. Refleksioon, analüüs ja kriitika
------------------------------------	---

	Õpilane: 1) Analüüsib kunstiteoseid ja visuaalkultuuri nähtusi erinevatest sotsiaalsetest rollidest lähtudes ja õpetaja abiga erinevaid meetodeid kasutades. 2) Otsib infot ja toob näiteid teiste seostuvate teoste kohta, põhjendab seoseid muude ühiskonnaelu valdkondadega nii ajaloost kui tänapäevast, tuginedes teistele õppeainetele, erialakirjandusele, aimekirjandusele, popkultuurile. 3) Mõtestab disaininäiteid funktsionaalsuse, ökoloogilisuse, esteetilisuse ja eetilise aspektist. 4) Hindab kriitiliselt isiklikku visuaalset kommunikatsiooni sotsiaalmeedias. 5) Selgitab oma tööprotsessi, võimalikke töökäigu ja sõnumi alternative ning põhjendab sisulisi, uurimuslikke või loomingulisi otsuseid ja eksponeerimise valikuid ning piiranguid. 6) Analüüsib iseseisvalt oma teost ja tööprotsessi, valides teadlikult erinevaid lähtepunkte ja meetodeid. Oskab oma valikuid põhjendada ning kunstitöö loomise konteksti selgitada. Hindab ennast adekvaatselt. 7) Oskab kaasõpilaste teoseid ja tööprotsessi analüüsida. 8) Kuulab kaasõppijate seisukohti, argumenteerib, aktsepteerib eriarvamusi. 9) Retsenseerib kaasõppija tööd õpetaja pakutud vormis. 10) Järgib üldiselt autoriõiguse seadust visuaalide loomisel, tarbimisel ja jagamisel.
Hindamine	Hindamisel lähtutakse gümnaasiumi riiklikus õppekavas sätestatust. Hindamise põhiline ülesanne on vahetu ja asjakohase tagasiside kaudu toetada õpilase arengut, sealjuures on tähtis õpilase enda roll hindamises. Õpilasele tutvustatakse kursuse alguses, mida, millal ja mille alusel hinnatakse. Hinnatavad kunsti osaoskused: 1) väljaselgitamine, teadmine, mõistmine (kuulamine, vaatamine, lugemine, info otsimine, kirjeldamine, sõnastamine, valimine, uurimine);

	2) plaanimine ja ideede arendamine (ideede genereerimine, visandamine, katsetamine, organiseerimine, protsessi plaanimine, koostamine, leiutamine); 3) loomine (eesmärgipärane väljendus- ja töövahendite rakendamine, viimistlemine, toimetamine, täiendamine, esitlemine); 4) refleksioon, analüüs ja kriitika (uurimine, tõlgendamine, retsenseerimine, tagasisidestamine, arutlemine, väärtushinnangute arendamine ja andmine).
Õppekirjandus	Materjalid: 1. <i>Kunst ja visuaalkultuur 20. ja 21. sajandil</i>" (kogumik). Saadaval veebis: https://ekoolikott.ee/et/oppematerjal/18672-Kunst-ja-visuaalkultuur-20-ja-21-sajandil/217363 (vaadatud 13.12.2024). Erinevad kunstialased raamatud ja teatmikud vastavalt kasutatud allikatele.

Valikaine „Vaba kunsti klubi“

Õppekava	RÕK (Riiklik õppekava)
Valdkond	Vaba valikaine
Kursuse nimetus/pealkiri	Vaba Kunsti Klubi
Eelduskursused	Puuduvad
Lõiming	Meedia ja kommunikatsioon
Õppetöö korraldus	Kursuse kestus on 70 tundi, millest 35 tundi on auditoorset loengut ning 35 tundi on iseseisva töö maht.

Õpitulemused	Kursuse läbinu tunneb end kindlamalt graafilise disaini ja kunstimaastikul. Julgeb võtta vastu uusi ülesandeid ja nendega tööd teha. Arendada ideekavandid täisväärtuslikuks ja professionaalseks tulemiks. Julgeb eksida loomeprotsessi käigus ja oskab näha vigu, mida edaspidi vältida ja parandada. Omab erinevate kunstipraktikate ja materjalidega töötamise kogemust.
Kursuse lühikirjeldus	Vaba kunsti klubi pakub õpilasele võimalust aktiveerida oma loomingulisi ja käelisi oskusi. Panna end proovile graafilise disaini valdkonnas, proovida erinevaid maalitehnilisi võtteid ning katsetada erinevaid lähenemisi kogu loomeprotsessile.
Õppesisu ja õppetegevused	Maali ja kompositsiooni ülesanded. Graafika – linoollõige. Joonistamisülesanded – perspektiiv ja joonegraafika. Graafiline disain – plakatite kujundamine, raamatu kaane kujundamine jm. Visandiraamatu pidamine. Konkurssidel osalemine, olümpiaadil osalemine.
Hindamine (üldised alused, sh kujundav hindamine, õpilase enesehindamise põhimõtted), arvestuslikud ja praktilised tööd	Õpilasi hinnatakse praktiliste tööde teostuse taseme alusel. Peamisteks kriteeriumiteks on ülesande sihipärane täitmine, originaalsus/idee, loomingulisus, teostustehnika ning esitamise tähtaeg.

Tantsukunsti ainekava

Õppe- ja kasvatuseesmärgid

Gümnaasiumi tantsuõpetusega taotletakse, et õpilane:

- 1) huvitub tantsust kui kunstiliigist;
- 2) väärtustab tantsu inimese, kultuuri ja igapäevaelu rikastajana;
- 3) tunnetab, teadvustab ja arendab tantsulise liikumise kaudu oma eneseväljendamise võimeid;
- 4) arendab läbi ühistegevuste sotsiaalseid võimeid, sealhulgas suhtlemisoskust;
- 5) omandab teadmisi ja praktilist kogemust keha liikumise seaduspärasustest ja liikumisviiside mitmekesisusest;
- 6) väärtustab tantsu vaimse ja füüsilise tervise ning emotsionaalse intelligentsuse arendajana;
- 7) mõtleb ja tegutseb loovalt ning väljendab end loominguliselt tantsuga seotud tegevuste kaudu;

- 8) väärtustab eetilist ja esteetilist väljendusviisi, oskab seostada tantsukunsti teiste kunstiliikide ning eluvaldkondadega;
- 9) tajub tantsu kui elukestva liikumisharrastuse tähendust, teab tantsu ja sellega seonduvate valdkondade edasiõppimise võimalusi;
- 10) tunneb rõõmu pärimustantsude tantsimisest ja huvi oma rahva tantsutraditsioonide vastu.

Gümnaasiumi tantsuõpetuse ainekava koosneb 35 või 70-tunnilistest vaba valikaine kursustest, mida rakendatakse ükshaaval, vabas järjestuses ja/või omavahel integreerituna.

TANTSUKUNST				
Aste	Õppesuund	Kursused		
G1- G3	kõik suunad	1.2.	Tantsukompositsioon , kaasaegne tants	
		1.	Seltskonnatants	
RAHVATANTS				
G1- G3	kõik suunad	1.- 2.	Rahvatants	

2. Õppeaine kirjeldus

Tantsuõpetuse kaudu omandab õpilane teadmisi ja kogemusi keha liikumise seaduspärasustest ja liikumisviiside mitmekesisusest. Tantsuõpetuse keskseks ülesandeks on toetada õpilase kehalist ja vaimset arengut praktilise õppe kaudu. Tantsutundides õpitakse ja harjutatakse tunnetuse ja liigutustegevuse kaudu, ühendatakse tantsutehnika ja loov eneseväljendus. Tantsuõpetus avab ja avarab võimalusi tantsuga tegeleda, tekitab huvi loomingulise tegevuse vastu ning kujundab anatoomiliselt korrektset kehahoidu. Tantsuõpetus toetab õpilase sotsiaalset, intellektuaalset ja emotsionaalset arengut; harmoonilise isiksuse kujunemist ning elukestva tervisliku liikumisharjumuse kujunemist. Tantsuõpetus võimaldab õpilasel tunda end kultuurikandjana. Eesti ja maailma tantsukultuuri tutvustamisega kujundatakse õpilaste silmaringi ning sotsiaalkultuurilisi väärtushinnanguid.

Tantsuõpetuse koostisosad on:

- tantsimine ja tantsu loomine;
- tantsu vaatamine ja analüüsimine.

Tantsuõpetus austab eesti tantsupraktikas väljakujunenud traditsioone ja on avatud erinevatele tantsustiilidele.

Tantsuõpetus on aine, mille koostisosad on üksteisega mitmetähenduslikus ja tihedas seoses, seetõttu on neid keeruline eraldada. Tantsu vaatamise oskuste kujundamine on tähtis komponent tantsuõpetuses. Õpilaste silmaringi arendamiseks on vajalikud õppekäigud (sh virtuaalsed) etenduspaikadesse ja mujale. Õpitavad üldkultuurilised teadmised põhinevad teadlikkusel kohalikust, oma riigi ja Euroopa kultuuripärandist ning nende rollist maailmas. Oluline on tantsuelu korraldamine oma koolis, et õpilastel tekiks esinemise ja vaatamise harjumus ning sündmuste korraldamise kogemus.

Läbivate teemade, ühiste temaatiliste rõhuasetuste, õppeülesannete ja -viiside abil toetab tantsuõpetus kõigi teiste õppeainete omandamist. Tantsuõpetuse lõimimine gümnaasiumi teiste õppekursustega eeldab kokkulepitud õppekorralduse ja hindamispõhimõtete järgimist, õpetajatevahelist koostööd pädevuste täpsustamisel, õpetuse eesmärkide püstitamisel, õppesituatsioonide loomisel ja erinevatele ainetele ühiste probleemide ja mõistestiku määratlemisel.

3. Füüsiline õpikeskkond

Tantsutunnid planeeritakse tunniplaani osana ja viiakse läbi selleks sobivates ruumides.

Tantsutunnid toimuvad soovituslikult spetsiaalselt sisustatud ruumis: tantsusaalis, kus on ventruv tantsupõrand, ventilatsioon, kaetavad peeglid, põrandapind vähemalt 10x10 meetrit, puhas kõrgus vähemalt 3,5 meetrit, heliisolatsioon, kaasaegne heli- ja videotehnika, klaver või süntesaator, arvuti, projektor ja ekraan jms. Tunde võib läbi viia ka aulas või mõnes muus tantsuõpetuseks sobivas ruumis. Tantsutunnis on osalejatel sobiv riietus ja jalatsid. Tantsusaali kõrval on abiruumidena riietumis- ja pesemisvõimalused. Tantsusaalis on õppevahendid paigutatud nii, et neid oleks käepärane kasutada, ning neil on kindlad hoidmise kohad.

Muud vahendid:

1. õppekirjandus;
2. video- ja fonoteek (CDd, DVDd, VHSid);
3. võimlemismatid
4. Hindamise alused

Õpitulemusi hinnates lähtutakse gümnaasiumi riikliku õppekava üldosa ja teiste hindamist reguleerivate õigusaktide käsitlest.

Tantsuõpetuses hinnatakse õpilase tööpanust ja tema individuaalset arengut, õpilase teoreetilisi teadmisi ja praktilisi oskusi; harjutus- ja loomeprotsessides osalemist ning iseseisva mõtlemise ja analüüsi võimet.

Tantsuõppes on soovituslik kasutada pigem protsessipõhist suulist ja/või kirjalikku sõnalist hindamist või tagasisidet. Õpitulemuste kontrollimise vormid peavad olema mitmekesised ning vastavuses õpitulemustega. Hindamise aluseks on soovitatav võtta erinevaid õpitulemuste

kontrollimise vorme (test, praktiline tund, eneseanalüüs, essee jne). Õpilane peab teadma, mida ja millal hinnatakse, milliseid hindamismeetodeid kasutatakse ning mis on hindamise kriteeriumid.

Tantsukunsti kursusekavad

Valikaine „Tantsukompositsioon, kaasaegne tants“

Õppekava	Kooli õppekava
Valdkond	Kunstiained
Kursuse pealkiri	TANTSUKUNST: Tantsukompositsioon, kaasaegne tants
Eelduskursused	Puuduvad
Lõiming	Lõimumine on võimalik praktiliselt kõigi õppeainetega.
Õppetöö korraldus	70 tundi
Kursuse lühikirjeldus	Tantsukompositsiooni sisuks lühidalt on tantsu loomise õppimine. Teada saamine, kuidas miski tantsu juures toimib ja toimetab – mitte ainult sammud, vaid ka joonised, ülesehitus, karakterid, kostüüm, valgus, muusika, koht jm. Kaasaegses tantsus ja tantsutehnikas tegeleme pörandaakrobaatika, jazz- ja moderntantsu ning pörandatehnika algteadmiste omandamisega. Tähtsal kohal on ka ruumi ja keha koordineerimine. Õpitut rakendame kompositsiooni loomisel. Otsime tantsijale omast kehakeelt ning loome läbi ülesannete koreograafilisi jadasid ning kasutame neid kompositsioonis Õppetöö sisu lähtub eelkõige õpilaste ettevalmistusest ning teadmistest, mis neil on enne kursuse algust. Kursuse juurde kuulub ka vaatluspraktika, õppereis ja kaasaegse tantsu ajaloo lühiloeng külalislektori poolt.

Kursuse õppe- ja kasvatuseesmärgid	Õpilane • huvitub tantsust kui kunstiliigist; • väärtustab tantsu inimese, kultuuri ja igapäevaelu rikastajana. • tunnetab, teadvustab ja arendab tantsulise liikumise kaudu oma eneseväljendamise võimeid; • arendab läbi ühistegevuste sotsiaalseid võimeid, sealhulgas suhtlemisoskust; • omandab teadmisi ja praktilist kogemust keha liikumise seaduspärasustest ja liikumisviiside mitmekesisusest;
	• väärtustab tantsu vaimse ja füüsilise tervise ning emotsionaalse intelligentsuse arendajana; • mõtleb ja tegutseb loovalt ning väljendab end loominguliselt tantsuga seotud tegevuste kaudu; • väärtustab eetilist ja esteetilist väljendusviisi, oskab seostada tantsukunsti teiste kunstiliikide ning eluvaldkondadega; • tajub tantsu kui elukestva liikumisharrastuse tähendust, teab tantsu ja sellega seonduvate valdkondade edasiõppimise võimalusi. • eristab ja kasutab erinevatele tantsudele iseloomulikke liikumistehnikat; • omandab algteadmisi lihaskonnast ja tasakaalustatud treenimisest; • osaleb esinemistel ja õppekäikudel. • osaleb meeleldi tantsulistes tegevustes ning väärtustab tantsuoskust kui eluks vajalikku.

**Kursuse õppesisu ja
õppetegevused**

Tantsukompositsiooni mooduli sisuks on tantsude loomise ja kokkuseadmise algteadmiste õppimine. Õpetaja tutvustab õpilasele tööd tantsuloomise algelementidega: erinevaid mooduseid ruumis ja ajas liikumisel, tööd tantsuideo, karakterite ja liikumiskvaliteetidega, liikumisjooniste loomist, liikumiste ja tegevuste sidumise võimalusi omavahel ning ka muusika ja helidega jne. Õpetaja valib materjali edastamisviisi (näit tantsu- või liikumistehnika, praktiliste näidete ja teooria osa jne) vastavalt oma kogemustele ning õpilaste ettevalmistusele. Praktiline ja teoreetiline õpe on integreeritud.

Individaalse- ja grupitöö loovülesannete kaudu rakendatakse kompositsioonireegleid, katsetatakse erinevaid lähenemisviise tantsude kokkuseadmisel ja teiste kunstidega (muusika, disain, fotograafia, stsenaarium jne) sidumisel.

Tähelepanu all on õppija individaalse tantsuliskinesteetilise mõtlemise süvendamine, loomingulise eneseväljenduse toetamine ja grupitöö, õpilaste

loominguliste võimete edasiarendamine ja füüsiline rakendamine.

Tantsukompositsiooni põhitõdede käsitlemisel eelistatakse praktiliste tegevuste tihedat integreerimist teoreetilise õppega ning pööratakse tähelepanu erinevate tantsutehnikate ning lahenduste käsitlemisele.

Tantsusündmustel osalemine sisaldab etenduste, kontsertide külastamist, esinemist, osavõttu festivalidest, õpitubadest, loomingulistest projektidest. Olulisel kohal on nähtu – kogetu arutelu ja analüüs.

Kaasaegne tants

Õppe sisuks on kinnistada õpilase eelnevaid teadmisi kehatööst, liigutussooritusest, väljendusoskusest ning laiendada teadmisi kaasaegse tantsu valdkonnast.

Kaasaegsed treeningpõhimõtted on: improvisatsioon, somaatilised liikumispraktikad jne. Õpetaja võib valida õppesisu vastavalt oma kogemustele ja vastavalt õpilaste ettevalmistusele.

Tutvutakse liigutuste omavahelise koostoimimisega ja seaduspärasustega: liigutuste ja aeg-ruumi suhetega ja seostega tantsukunsti meediumite vahel (selleks võib kasutada Labani liikumisteooria, Laban/Bartenieff liikumise analüüsi jt.). Õpe on praktiline, mille raames tutvustatakse ka käsitletavate teemade ajaloolist tausta. Iseseisva tööna kuulub õppesisusse tantsuetenduste/filmide/näituste külastamine, millele järgneb nähtu arutlus ja analüüs, mis on vajalik isikliku seisukoha ja arusaama kujunemiseks.

Arendatakse õpilaste liikumisjulgust ja liikumisviise mitmekülgsust. Kasutatakse liikumisi, mis hõlmavad keha tervikuna või keskenduvad üksikute kehaosade liikumisele. Ruumitaju arendamiseks tegeletakse erinevate suundade, ruumis paiknemise ja tasanditega.

Ajataju arendamiseks vaheldatakse erinevaid temposid.

Arendatakse isikliku keharuumi tajumist ning üldise so. kogu

	grupi ruumi tajumist. Võrdselt olulised on nii õpilase individuaalse arengu toetamine kui rühmatöös vajalike põhimõtete tutvustamine ja rakendamine. Tantsulist loovust, mõtlemist ja liikumismälu arendatakse koreograafiliste jadade õppimise, loomise ja improviseerimise kaudu. Tantsuliste oskuste arendamiseks harjutatakse erinevaid tantsutehnikaid ja kombineeritud tantsuelemente. Rakendatakse kompositsiooni ja improvisatsiooni algtõdesid: lahendatakse loovaid ülesandeid nii isikliku liikumiskeele arendamiseks kui grupi arengu huvides, esitatakse tekkinud omaloomingut ning mõtestatakse nähtut grupis.
Kursuse õpitulemused	Tantsukompositsiooni õppe läbinu 1) mõtleb loovalt; 2) on teadlik tantsukompositsiooni loomise alustest; 3) tunneb õpitu piires erinevaid tantsu loomise ja etendamise vorme; 4) suudab teha loomingulisi valikuid ja loomingulist tööprotsessi lõpuni viia; 5) omab kehalise eneseväljenduse kogemust; 6) oskab iseseisvalt etteantud materjaliga tööd teha; 7) on koostöövalmis, oskab kavandada ja hinnata enda panust rühmatöös; 8) osaleb eri laadi loomeprojektides ning tunneb neist rõõmu looja-, tantsija või vaatajana; 9) jälgib tantsu ja tantsusündmusi, räägib tantsust analüüsivalt põhjendades oma arvamust; 10) mõistab teadmiste ja pidevõppe tähtsust ning omab valmisolekut loovalt lähenema erinevatele lavalistele ning tantsuelulistele situatsioonidele. <u>Kaasaegne tants</u> Õpitulemused 1) teadvustab oma keha liikumisharjumusi ja suudab sooritada liikumised fookuseeritult;

	2) pöörab tähelepanu kehatöö ja liikumise tervislikele aspektidele; 3) teadvustab oma füüsilist ja loominguist arengupotentsiaali läbi eneseanalüüsi; 4) omab eneseväljenduse kogemust; 5) oskab iseseisvalt ja grupis töötada; 6) valdab tantsutermiinooloogiat õpitu raames; 7) on külastanud tantsuetendusi, -näitusi, -üritusi; 8) arutleb ja mõtestab nähtut ning kogetut. 9) oskab liikuda lähtudes ruumist, teistest liikujatest ja rütmist; 10) julgeb ennast loovalt ja tantsuliselt väljendada vastavalt ülesandele; 11) osaleb omaloominguliste tööde protsessis; 12) teeb individuaal-, paaris- ja rühmatööd; 13) oskab oma liikumist koordineerida muusika struktuuriga ning seostada selle iseloomuga;
Hindamisviis	Kursusehinde moodustavad mitu arvestuslikku tööd, sh. praktilised tööd, gruppitööd ja teoreetilised tööd.
Hindamiskriteeriumid	Õpitulemusi hinnates lähtutakse gümnaasiumi riikliku õppekava üldosa ja teiste hindamist reguleerivate õigusaktide käsitlest. Tantsuõpetuses hinnatakse õpilase tööpanust ja tema individuaalset arengut, õpilase teoreetilisi teadmisi ja praktilisi oskusi; harjutus- ja loomeprotsessides osalemist ning iseseisva mõtlemise ja analüüsi võimet.
Õppekirjandus Õppematerjalid Lisamaterjalid Lingid	Selguvad õppeprotsessi käigus.
Kursuse väljund	Esinemine kooli sündmustel, osalemine ühel üleriigilisel tantsufestivalil.

Valikaine „Seltskonnatants“

Õppekava	Kooli õppekava
Valdkond	Kunstiained
Kursuse nimetus/pealkiri	TANTSUKUNST: Seltskonnatants
Eelduskursused	Puuduvad
Lõiming	Lõimumine on võimalik praktiliselt kõigi õppeainetega.
Õppetöö korraldus	35 tundi
Kursuse lühikirjeldus	Kursusel tutvutakse seltskonnatantsudega. Tutvutakse erinevate sammude, võtete ja tantsudistsipliinidega. Õppetöö sisu lähtub eelkõige õpilaste ettevalmistusest ning teadmistest, mis neil on enne kursuse algust.
Kursuse õppe- ja kasvatusesmärgid	• huvitub tantsust kui kunstiliigist; • väärtustab tantsu inimese, kultuuri ja igapäevaelu rikastajana. • tunnetab, teadvustab ja arendab tantsulise liikumise kaudu oma eneseväljendamise võimeid; • arendab läbi ühistegevuste sotsiaalseid võimeid, sealhulgas suhtlemisoskust; • omandab teadmisi ja praktilist kogemust keha liikumise seaduspärasustest ja liikumisviiside mitmekesisusest; • väärtustab tantsu vaimse ja füüsilise tervise ning emotsionaalse intelligentsuse arendajana; • väärtustab eetilist ja esteetilist väljendusviisi; • tajub tantsu kui elukestva liikumisharrastuse tähendust.

Kursuse õppesisu ja õppetegevused	<u>Seltskonnatantsud</u> • õpib tundma ja kasutama ladina ja standardtantsudes esinevaid lihtsamaid figuure; • omandab teadmised kinnisest ja lahtises tantsuhoiust, oskab seda kasutada; • eristab erinevaid ladina ja standardtantse
	• õpib tantsu juhtima (meespartner) ja juhtimist kuulama (naispartner); • tantsib tantse: valss, jive, rumba. • osaleb meeeldi tantsulistes tegevustes ning väärtustab tantsuoskust kui eluks vajalikku.
Kursuse õpitulemused	Õpilane: 1) suudab omandada ja taasesitada ladina ja standardtantsudes käsitletud liikumiskombinatsioone; 2) suudab kombineerida õpitud figuure. Meespartner oskab juhtida tantsu, naispartner oskab juhtimist kuulata;
Hindamisviis	Kursusehinde moodustavad osalemine ja panus õppetöös.
Hindamiskriteeriumid	Õpitulemuse hinnates lähtutakse gümnaasiumi riikliku õppekava üldosa ja teiste hindamist reguleerivate õigusaktide käsitlesest. Tantsuõpetuses hinnatakse õpilase tööpanust ja tema individuaalset arengut, õpilase teoreetilisi teadmisi ja praktilisi oskusi.
Õppekirjandus Õppematerjalid Lisamaterjalid Lingid	Selguvad õppeprotsessi käigus.
Kursuse väljund	Võimekus tantsida kooli ballil õpitud seltskonnatantse ja kinnistada selle kogemusega oma oskused.

Valikaine „Rahvatants“

Õppetöö maht on 4-8 akadeemilist tundi nädalas, reeglina 2-3 korda nädalas (vähemalt kahel erineval nädalapäeval).

Õppetegevused:

- 1) teadlik ja tasakaalustatud rahvatantsutreening;
- 2) liikumismälu, koordinatsiooni ja tasakaalu arendamine erinevate tantsutehnikate kaudu;
- 3) erinevate liikumiskvaliteetide katsetamine kasutades ajaloolist, pärimuslikku või nüüdisaegset liikumismaterjali;
- 4) esmaste kompositsioonipõhimõtete ja -võtetega tutvumine;
- 5) erinevalt piiritletud improvisatsiooni- ja kompositsiooniülesannete loov lahendamine, sh improvisatsioon pärimustantsus ja selle eripäradega tutvumine;
- 6) eesti rahvatantsu ajalugu, ülevaade tantsupärimuse kogumisest ja säilitamisest ning tantsuharrastuse erinevatest stiilidest ja suundadest;
- 7) tähelepanu pööramine tantsukunsti seostele teiste kunstiliikidega;
- 8) esinemispraktika ja õppekäigud;
- 9) analüütilised arutelud erinevate pärimustantsu ja rahvusliku lavatantsu ilmingute üle isiklike põhjendatud seisukohtade avaldamisega.

Vanemas astmes on tähelepanu all iseseisva tantsulise mõtlemise süvendamine, loomingulise eneseväljenduse toetamine ning õpilaste võimete edasiarendamine ja rakendamine. Õpitakse leidma rahvuslikus tantsuloomingus ideede väljendamiseks kasutatud kompositsioonivõtteid ja neid ise rakendama. Õpilaste osavõtul luuakse grupi- ja individuaalkoreograafiaid, pöörates tähelepanu tantsijate asetusele ruumis, tegevuse ajastatusele, tasanditele, suundadele ja muusika kasutamisele.

Jätkub intensiivne rahvatantsutreening. Seoses luustiku ja lihaskonna soolise arengu erinevusega (erinev liikumisvõimekus, jõud, liigete liikuvus, lihaste elastsus) eristub osaliselt kasutatavate füüsiliste harjutuste valik ja intensiivsus. Läbi süsteemse tantsutreeningu kujundatakse harjumus keha füüsilise tervise hoidmiseks. Erinevate tantsustilidega tutvumine arendab liigutusvõimekust, liikumismälu, koordinatsiooni, tasakaalu ja üldist kehateadlikkust. Paaris- ja grupidöö loob tingimused usalduslike suhete tekkimiseks rühmas ning isiksuse sotsiaalseks ja emotsionaalseks arenguks.

Rahvatantsu ajaloo ning tantsupärimuse kogumise ja säilitamise käsitlemisel eelistatakse praktilisi tegevusi ning pööratakse tähelepanu ka nüüdiskultuuridele ning lähiajaloo perioodidele, erinevatele stiilidele ja žanritele. Tantsu seostatakse teiste kunstiliikidega ning loomeprojektides tehakse koostööd pärimusmuusika, rahvusliku käsitöö, multimeedia, sõnateatri vm valdkondadega. Tantsusündmustel osalemine võib sisaldada etenduste, kontsertide külastamist, esinemist, osavõttu festivalidest, õpitubadest, loomingulistest projektidest või ühistantsimistest, samuti osalemist tantsupeo protsessis. Tantsu vaadates ja selle üle arutledes tähtsustub oma arvamuse kujundamine ning selle põhjendamine nii suuliselt kui ka kirjalikult. Kultuurilise järjepidevuse hoidmiseks ja identiteeditunde tugevdamiseks

väärtustatakse kohalikku tantsutraditsiooni ja tutvutakse rahvusvahelise tantsueluga õppides ka teiste rahvaste tantse, erinevate koreograafide töid, osaledes festivalidel jne.

Gümnaasiumiastme õppetöö kestab kuni kolm aastat.

Lõpetaja:

- 1) tantsib õpitud pärimustantse arvestades muusika ja kaastantsijatega;
- 2) õpib kiiresti uusi tantse ja tantsuvariante tuginedes põhiliikumiste oskusele ja tantsutraditsiooni üldpõhimõtete tundmisele;
- 3) oskab eristada eesti ja teiste rahvaste pärimustantse visuaalse mulje ja muusika põhjal;
- 4) tantsimisel arvestab muusika ja kaaslastega;
- 5) tunneb huvi kohalike tantsutraditsioonide ja pärimustantsu vastu üldiselt;
- 6) improviseerib kasutades õpitud traditsioonilist liikumismaterjali stiilitundlikult ja loovalt;
- 7) esitab nõudlikku rahvusliku lavatantsu repertuaari kunstiliselt ja tehniliselt täpselt;
- 8) oskab eristada pärimustantsu ja rahvuslikku lavatantsustiili nii teoreetiliselt kui praktikas;
- 9) märkab tantsukunsti seoseid teiste kunstiliikidega;
- 10) on katsetanud tantsu loomist individuaal- või rühmatööna;
- 11) teab eesti rahvatantsu ajalugu ja nüüdisaega oluliselt mõjutanud isikuid;
- 12) omab ülevaadet tantsuga seotud elukutsetest ning tantsu professionaalsel tasemel õppimise võimalustest;
- 13) osaleb folkloori- või rahvatantsurühma tegevuses, järgib rühmas kehtivaid norme ning reegleid ja osaleb nende kujundamises, jagab liikmete ühist vastutust rühma tegevuse eest;
- 14) on huvitatud tantsuharrastuse jätkamisest täiskasvanueas;
- 15) valdab eesti rahvatantsu oskuskeelt;
- 16) jälgib tantsu ja räägib tantsust analüüsival, arutleval ja põhjendatud viisil.

Hindamise põhimõtted

Hindamine on sõnaline ja individuaalne, tagasisidet antakse peamiselt suulises vormis. Järgmisesse astmesse teise liikumine toimub vastava astme õpitulemuste saavutamisel, reeglina õppeaasta alguses või lõpus. Tagasisidet antakse pidevalt ja vajadusel.

